

Program rozvoja obce Fiľakovské Kováče na roky 2015 – 2023

Názov:	Program rozvoja obce Fiľakovské Kováče na roky 2015 - 2023
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Lučenec obec Fiľakovské Kováče
Územný plán obce schválený:	<i>nie</i>
Dátum schválenia PRO:	15.12.2015
Dátum platnosti:	od 15.12.2015 do 15.12.2023
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	január 2015

OBSAH

Úvod	03
U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce	03
U.2 Východiská - zoznam koncepčných dokumentov	04
Časť A - Analytická časť	05
A.1 Dátová základňa	05
A.1.1 Úvodná charakteristika riešeného územia	05
A.1.2 História obce	06
A.1.3 Prírodné pomery	07
A.1.4 Urbanizmus a architektúra	08
A.1.5 Demografická situácia	09
A.1.6 Trh práce	15
A.1.7 Ekonomický rozvoj (ekonomika)	18
A.1.8 Sociálna infraštruktúra	22
A.1.9 Technická infraštruktúra	25
A.1.10 Cestovný ruch	28
A.2 Analýza vnútorného prostredia (silné a slabé stránky, záujmové skupiny)	28
A.3 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR	31
A.4 Analýza vonkajšieho prostredia (hlavné vonkajšie faktory, príležitosti a ohrozenia pre rast a rozvoj územia)	32
A.5 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT - analýza)	33
A.7 Identifikácia kritických oblastí rozvoja, východísk a možných riešení .	34
Časť B - Strategická časť	37
Vízia	37
Stratégia rozvoja obce	37
Strategické ciele	37
Strategický rámec	38
Časť C - Programová časť	39
C.1 Opatrenia a aktivity	39
1. prioritná oblasť: hospodárska	39
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	39
3. prioritná oblasť environmentálna	40
C.2 Tabuľky opatrení, aktivít a ukazovateľov podľa oblastí	41
Časť D - Realizačná časť	45
D.1 Riadenie programu	45
D.2 Aktualizácia PRO	46
D.3 Komunikačná stratégia PRO	46
D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO	46

D.5 Akčný plán na rozpočtový rok 2015 s výhľadom na 2 roky (2017) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov	48
Časť E – Finančná časť	51
E.1 Indikatívny finančný plán na realizáciu PRO na tri roky	54
E.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov)	54
Záver	55
Prílohy Programu rozvoja obce Fiľakovské Kováče	56
Príloha č. 1 – Zoznam použitých informačných zdrojov	57
Príloha č. 2 - Zoznam použitých skratiek v PRO Fiľakovské Kováče ...	58
Príloha č. 3 - Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Fiľakovské Kováče na roky 2015 - 2023	59

ÚVOD

V zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja odporučilo obecné zastupiteľstvo obce Fiľakovské Kováče Obecnému úradu Fiľakovské Kováče aktualizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Fiľakovské Kováče pre obdobie 2007 – 2013 na Program rozvoja obce Fiľakovské Kováče (ďalej PRO) pre obdobie od roku 2015 do roku 2023.

U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce

Program rozvoja obce je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstav jej vedenia a obyvateľov o budúcnosti svojej obce. Je to komplexný dokument, ktorý poskytuje celkový pohľad na rozvoj obce a ktorý popri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja obce umožní obci čerpanie prostriedkov z fondov Európskej únie.

V zmysle zákona č. 309 z 15. októbra 2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, sa ustanovujú ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a ďalších subjektov územnej spolupráce, ako aj podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja.

V zmysle tejto novely program rozvoja obce pozostáva z:

- a) úvodu, ktorý obsahuje obsah dokumentu, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia;
- b) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, SWOT analýzu, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce;
- c) strategickej časti, ktorá obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna);
- d) programovej časti, ktorá obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity (projekty) vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt;
- e) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov;
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO, finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce, model financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) v prepojení na programový rozpočet obce;
- f) záver, ktorý obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov

Program rozvoja obce Fiľakovské Kováče je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v nasledovných národných, regionálnych a miestnych strategických dokumentoch:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky;
- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 – 2023 (PHSR BBSK);
- Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020;
- Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIÚS) na roky 2014-2020;
- Komplexná priestorová a rozvojová štúdia územia Novohradského geoparku (2008);
- Komplexná stratégia rozvoja územia Novohrad – Nógrád geoparku (2015);
- Program odpadového hospodárstva obce Fiľakovské Kováče do roku 2015;
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Fiľakovské Kováče pre obdobie 2007 – 2013.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, analýzu silných a slabých stránok územia, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, SWOT analýzu (súhrnná tabuľka).

A.1 Dátová základňa

Východiskovými podkladmi pre dátovú základňu PRO obce Fiľakovské Kováče sú nasledovné informačné zdroje: predchádzajúci PHSR obce Fiľakovské Kováče 2007 – 2013, štatistické údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, údaje z Mestskej a obecnej štatistiky za rok 2012, údaje z DATAcube 2014, údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Vlastivedný slovník obcí na Slovensku.

A.1.1 ÚVODNÁ CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Obec Fiľakovské Kováče leží v južnej časti Banskobystrického kraja a okresu Lučenec 12 km od okresného sídla - mesta Lučenec a 12 km od hraníc s Maďarskom. Má tri samostatné miestne časti: Fiľakovské Kováče, Kurtáň a Fiľakovské Kľačany.

Obec leží na styku severozápadného okraja Cerovej vrchoviny a Lučenskej kotliny na nive a terase Suchej. Nadmorská výška v strede obce je 183 m n. m. a v chotári 176 – 330 m n. m. Prevažne odlesnený rovinný až pahorkatinný povrch chotára tvoria stredotretohorné pieskovce a erózne zvyšky mladotretohorných bazaltov, na nive pokryté riečnymi uloženinami. Zvyšky dúbav a agácín sú len v juhovýchodnej časti. Prevládajú nívne a illimerizované pôdy.

Kataster obce patrí do teplej klimatickej oblasti, priemerná ročná teplota je 9°C. Kataster obce zahŕňa zväčša rovina s poľnohospodárskou pôdou a lesmi. Osídlenie sa vyznačuje hustou zástavbou na úzkych parcelách pozdĺž komunikácie s centrom vo Fiľakovských Kováčoch.

Tabuľka č. 1: Základná charakteristika obce Fiľakovské Kováče (k 31.12.2014)	
Kód obce	511404
Názov okresu	Lučenec
Názov kraja	Banskobystrický
PSČ	986 01
Telefónne smerové číslo	047
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1246
Nadmorská výška obce v m n.m.	185
Celková výmera územia obce [ha]	1142,432
Hustota obyvateľstva na km ²	80
Počet obyvateľov k 31.12.2014	906

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad Fiľakovské Kováče

Tabuľka č. 2: Spádovosť obce Fiľakovské Kováče (k 31.12.2014)	
Sídlo matričného úradu	Buzitka
Sídlo pracoviska daňového úradu	Daňový úrad Banská Bystrica - pobočka Lučenec
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia PZ	Fiľakovo
Sídlo prvostupňového súdu	Okresný súd Lučenec
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Lučenec
Sídlo pracoviska okresného úradu	Lučenec
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Lučenec, pracovisko Fiľakovo

Zdroj: ŠÚ SR DATAcube, Obecný úrad Fiľakovské Kováče

A.1.2 HISTÓRIA OBCE

Najstarším archeologickým nálezom je nález bronzovej sekerky pravdepodobne pilinskej kultúry.

Prvá písomná zmienka o Fiľakovských Kováčoch - CUACH je z donačnej listiny kráľa Bela IV. z roku 1246. Postupne sa obec volala: Koachy (1295), Kowachy (1454), Filakowska Kowaczy (1773), Kováčovce (1920), Fiľakovské Kováče (1927); maďarsky Fülekkovácsi. Názov Kováče sa odvodzuje od remeselníkov ktorí vyrábali rôzne poľnohospodárske náradie, sekery, nože, hrnce, podkovy, piecky, kotlíky, spojovacie materiály, okúvali kolesá, sane, nádoby na vodu, sudy, zvonce pre dobytok a ovce a pod. Domácky sa vyrábali mosadzné pracky a ozdoby.

Obec v rokoch 1434 - 1554 patrila hradu Fiľakovo a v rámci Uhorska patrila pod Novohradský komitát. Počas tureckého obdobia bola obec v roku 1548 vypálená Turkami. Obec sa zaľudnila až v 17. storočí a vlastnili ju niekoľkí hodnostári. V roku 1828 mala 37 domov a 325 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom. Za kapitalizmu bol v obci Cebriánovský veľkostatok. V rokoch 1938 - 1944 bola obec pripojená k Maďarsku.

Fiľakovské Kľačany: prvá zmienka o obci je z roku 1482. Staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Kerechen (1482), Filakowsky Kleczan (1773), Kľačany (1920), maďarsky Fülekkelecsény. Dnešný názov obce Fiľakovské Kľačany je od roku 1927. Patrila rôznym šľachtickým rodinám (Kanisayovcom, Verböczyovcom, Balassaovcom a i.). V roku 1828 mala obec 21 domov a 157 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. V roku 1941 pričlenená k obci Fiľakovské Kováče.

Kurtáň: Spomína sa od roku 1295 ako Curtan, patrila rozličným zemepánom, v 17. storočí sa stal osadou. V roku 1828 žilo v ňom 88 obyvateľov v 9 domoch.

Kurtáň sa stal miestnou časťou Fiľakovských Kováčov v roku 1869 (mali vtedy spolu 443 obyvateľov). Fiľakovské Kľačany boli ako miestna časť pričlenená do Fiľakovských Kováčov v roku 1941, kedy bola obec pričlenená k Maďarsku. Fiľakovské Kováče boli znovu pričlenené k Československej republike začiatkom roka 1945.

Pamiatky:

Rímskokatolícky secesný kostol sv. Ladislava z r. 1898

Kostol kráľa sv. Ruženca z r. 1935 vo Fiľakovských Kľáčanoch

Kúria Mocsáryovcov s pamätníkom politika a publicistu Ľudovíta Mocsáryho

Rímsko – katolícka škola založená v r. 1768 vo Fiľakovských Kováčoch

Významné osobnosti:

Miestny rodák Ľudovít Mocsáry (1826 – 1916) bol politikom, bojovníkom za rovnoprávnosť národov, publicistom, statkárom. Bojoval za nezávislosť Uhorska, vychádzal z presvedčenia, že na dosiahnutie samostatnosti Uhorska je nevyhnutné sa dohodnúť s nemaďarskými národmi a národnosťami, ktoré predstavovali väčšinu obyvateľstva krajiny. Je autorom početných diel, zaujímavá je jeho práca o národnostiach. Jeho syn Imrich Mocsáry (1853 – 1902) bol hudobným skladateľom.

A.1.3 PRÍRODNÉ POMERY

Geologické a geomorfologické pomery

Prevažne odlesnený rovinný až pahorkatinový povrch chotára tvoria stredotretohorné pieskovce a erózne zvyšky mladotretohorných bazaltov na nive pokryté riečnymi uloženinami.

Zasahuje sem čiastočne aj Mučínska vrchovina, ktorú budujú prevažne terciérne sedimentárne útvary (pieskovce, piesky, štrky, íly a pod.), lokálne vystupujú dacity a najmä pokrovy bazaltov tzv. finálneho vulkanizmu.

Prevládajú nivné a illimerizované pôdy.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Obec fytoгенeticky patrí do oblasti suchomilnej kveteny. Zvyšky dúbrav a agačín sú len v juhovýchodnej časti. Rastlinstvo Novohradu je veľmi bohaté, len v Cerovej vrchovine sa vyskytuje viac ako 1200 druhov vyšších rastlín. Na okolí Fiľakova rastú také vzácne druhy, ako poniklec lúčny čiernasty (pulsatilla pratensis), ľan chlpkatý hladkastý (ssp glabrescens), ktorý patrí medzi panónske endemity, kavyľ chlpkatý (Stipa dasphylla), kavyľ tenkolistý (stipa tirsia) a pod.

Živočíšstvo regiónu patrí do paleartickej lesnej zóny a pásma stepí. Z konca 19. storočia sa tu spomína hniezdenie orla hrubozobého (Aquilaclanga) ako často sa vyskytujúci druh, ako aj sokola sťahovavého. Z poľovnej zveri tu žijú jeleň, srnka, diviak, líška, zajac, bažanty.

Hydrologické pomery

Obcou preteká viac potokov, ktoré sú regulované a udržiavané. Nie sú využívané na žiadne účely.

Potok Suchá tečie od dediny Veľká Suchá (časť obce Hrnčiarska Ves) povedľa obcí Prša, Fiľakovské Kováče a pri obci Holiša sa vlieva do rieky Ipel'. Rieka Ipel' na úseku Holiša – Fiľakovské Kľáčany – Kalonda sa vyznačuje najpriaznivejšími hydrologickými pomermi riečnych náplavov v povodí Ipľ'a.

Chránené časti prírody a krajiny

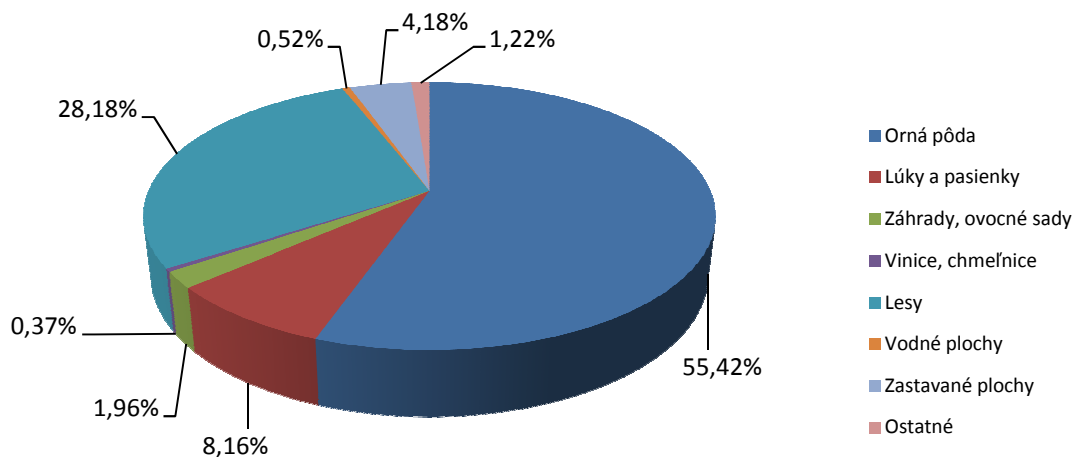
V katastri obce sa nenachádzajú maloplošné alebo veľkoplošné chránené územia. Zasahuje sem chránené vtáčie územia (sústava NATURA 2000) Poiplie

(SKCHVU), ktoré vzniklo za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho, strakoša kolesára, chriašteľa malého, chriašteľa bodkovaného, rybárika riečneho, d'atľa hnedkavého, včelárika zlatého, výrika lesného, penice jarabej, pipíšky chochlatej, prepelice poľnej, prhl'aviara čiernohlavého, brehule hnedej, kane močiarnej, bučičika močiarného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Súčasná krajinná štruktúra a využitie územia

Tabuľka a graf č.3: Využitie územia			
	2004	2014	%
plocha (ha)	1 142,4	1 142,4	
Orná pôda	639,8	633,5	55,42%
Lúky a pasienky	93,3	93,3	8,16%
Záhrady, ovocné sady	22,1	22,4	1,96%
Vinice, chmeľnice	4,2	4,2	0,37%
Lesy	316,1	322,1	28,18%
Vodné plochy	5,9	5,9	0,52%
Zastavané plochy	47,8	47,8	4,18%
Ostatné	13,1	13,9	1,22%

Zdroj: ŠÚ SR 2014

Polovicu územia obce zaberá orná pôda a lesy zaberajú viac ako štvrtinu rozlohy územia. Oproti roku 2004 poklesla rozloha ornej pôdy cca o 6 ha – o to vzrástla rozloha lesov.

A.1.4 URBANIZMUS A ARCHITEKTÚRA

Fiľakovské Kováče sú charakterizované ako hromadná cestná dedina so zástavbou prevažne z 20 stor. Domy sú murované s radením priestorov za sebou alebo do pôdorysu v tvare L. Strechy sú sedlové ale aj valbové. Dvorovú stranu tvoria stĺpové logie.

K obci patria časti Kurtáň a Fiľakovské Kľačany.

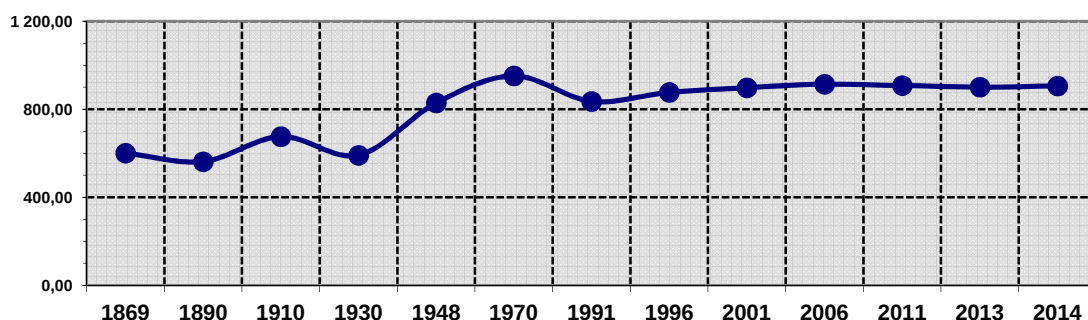
V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Ladislava na staršom základe bol prestavaný v r. 1899 a rímsko – katolícka škola založená v r. 1768. V miestnej časti Fiľakovské Kľačany sa nachádza Kostol kráľa sv. Ruženca z r. 1935 a v miestnej časti Kurtáň Kúria Mocsáryovcov s pamätníkom politika a publicistu Ľudovíta Mocsáryho.

A.1.5 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA

Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka a graf č. 4: Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014)													
Rok	1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2006	2011	2013	2014
Počet obyvateľov	601	562	676	591	829	952	836	877	898	914	908	901	906

Zdroj: SODB 20011, Obecný úrad

Obec zaznamenala najvyšší počet obyvateľov v roku 1970. V osemdesiatych rokoch 20. storočia došlo k poklesu obyvateľstva, ale v posledných rokoch sa tento počet stabilizoval a pohybuje sa okolo 900 obyvateľov.

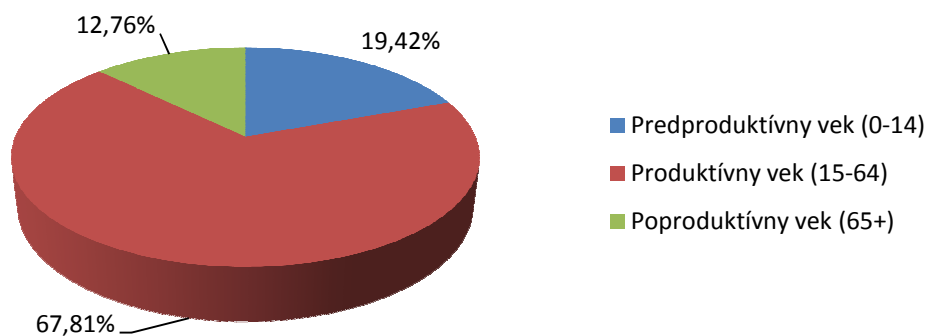
V obci žije 49,8% mužov a 50,2% žien.

Priemerný vek sa pohybuje okolo 37,95 rokov (priemer na Slovensku je 39,87).

Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 5: Veková štruktúra obyvateľstva (2006 – 2014)											
Rok	Predproduktívny vek (0-14)			Produktívny vek (15-64)			Poproduktívny vek (65+)			Index vitality	Index starnutia
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	spolu
2006	168	87	81	552	298	254	194	72	122	87	115
2011	157	80	77	629	319	310	122	52	70	129	77
2012	164	92	72	554	300	254	196	84	112	84	120
2013	186	94	92	609	314	295	106	41	65	175	57
2014	175	89	86	611	317	294	115	43	72	152	66

Zdroj: SODB 20011, Obecný úrad

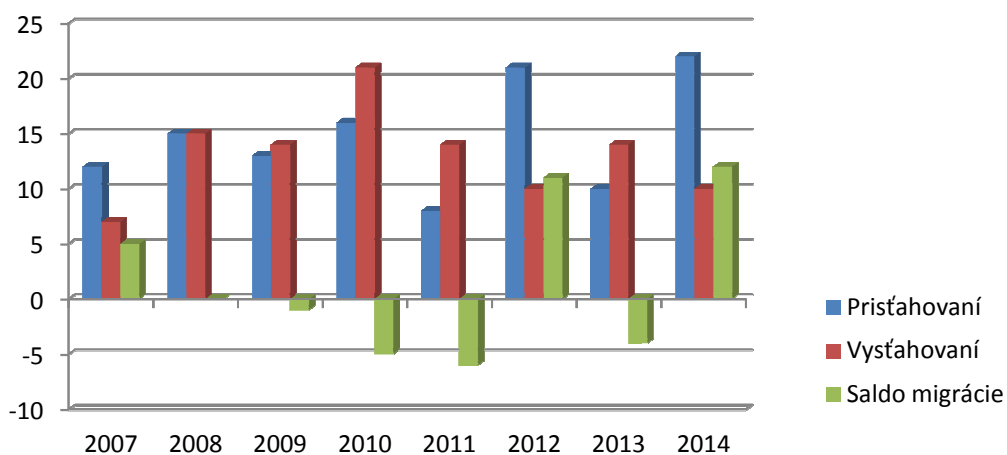
V porovnaní so stavom v roku 2005 sa veková štruktúra obyvateľstva mení smerom k vyššiemu zastúpeniu mladých v celkovom počte obyvateľov.

V porovnaní s celoslovenským priemerom žije v obci viac detí a menej ľudí v produktívnom veku, čo dokazuje aj nižší priemerný vek, ako aj index vitality, ktorý dokazuje stabilizovanú rastúcu populáciu.

Mechanický pohyb obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 6: Mechanický pohyb obyvateľstva (2007 - 2014)									
Rok	Prisťahovaní			Vysťahovaní			Saldo migrácie		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2007	12	7	5	7	3	4	5	4	1
2008	15	10	5	15	6	9	0	4	-4
2009	13	5	8	14	6	8	-1	-1	0
2010	16	9	7	21	9	12	-5	0	-5
2011	8	5	3	14	3	11	-6	2	-8
2012	21	7	14	10	4	6	11	3	8
2013	10	7	3	14	7	7	-4	0	-4
2014	22	10	12	10	3	7	12	7	5
Spolu 2007 - 2013	117	56	61	105	41	64	12	15	-3

Zdroj: SODB 2011, Obecný úrad

Od roku 2007 je saldo migrácie premenlivé, pričom za posledný rok vykazuje kladnú hodnotu. Tak isto aj celkové hodnotenie salda migrácie za 8 rokov vychádza pozitívne, čo je pre budúcnosť počtu obyvateľov obce priaznivá situácia.

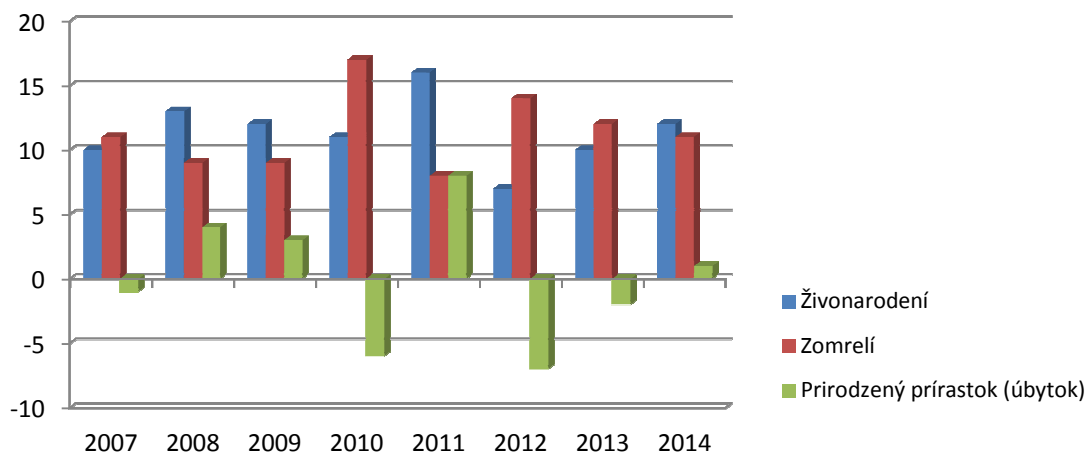
Odsťahovanie je typické najmä pre mladú generáciu a vzdelanejšiu skupinu obyvateľov do regionálnych centier, iných regiónov Slovenska, resp. do zahraničia. Hlavnými príčinami odsťahovania sú hlavne slabá konkurencieschopnosť obce, vysoká nezamestnanosť v regióne a z toho vyplývajúca sociálna neistota.

Prirodzený prírastok obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 7: Prirodzený prírastok obyvateľstva (2007 - 2014)									
Rok	Živonarodení			Zomrelí			Prirodzený prírastok (úbytok)		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	Ženy
2007	10	2	8	11	4	7	-1	-2	1
2008	13	4	9	9	6	3	4	-2	6
2009	12	6	6	9	4	5	3	2	3
2010	11	7	4	17	9	8	-6	-2	-4
2011	16	9	7	8	2	6	8	7	1
2012	7	4	3	14	9	5	-7	-5	-2
2013	10	5	5	12	9	3	-2	-4	2
2014	12	6	6	11	5	6	1	1	0
Spolu 2007 - 2014	91	43	48	91	48	43	0	-5	5

Zdroj: SODB 20011, Obecný úrad

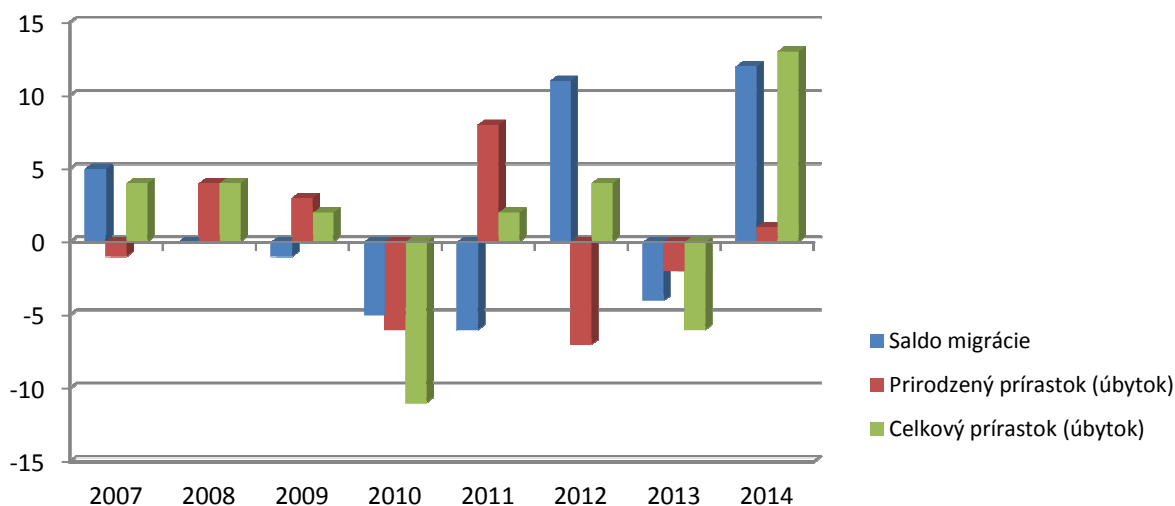
Hodnoty prirodzeného prírastku sú od roku 2007 premenlivé. Výrazný prírastok v porovnaní s ostatnými rokmi nastal v roku 2011, ďalší rok zas výrazne klesol až sa do roku 2014 postupne stabilizoval. V celkovej bilancii za 8 rokov prirodzený prírastok zachoval na nulovej hodnote – koľko ľudí sa narodilo, toľko aj zomrelo.

Celkový prírastok obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 8: Celkový prírastok obyvateľstva (2007 – 2014)							
Rok	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok	Priťahovaní	Vystáhnúť	Saldo migrácie	Celkový prírastok
2007	10	11	-1	12	7	5	4
2008	13	9	4	15	15	0	4
2009	12	9	3	13	14	-1	2
2010	11	17	-6	16	21	-5	-11
2011	16	8	8	8	14	-6	2
2012	7	14	-7	21	10	11	4
2013	10	12	-2	10	14	-4	-6
2014	12	11	1	22	10	12	13
spolu 2007 - 2014	91	91	0	117	105	12	12

Zdroj: SODB 2011, Obecný úrad

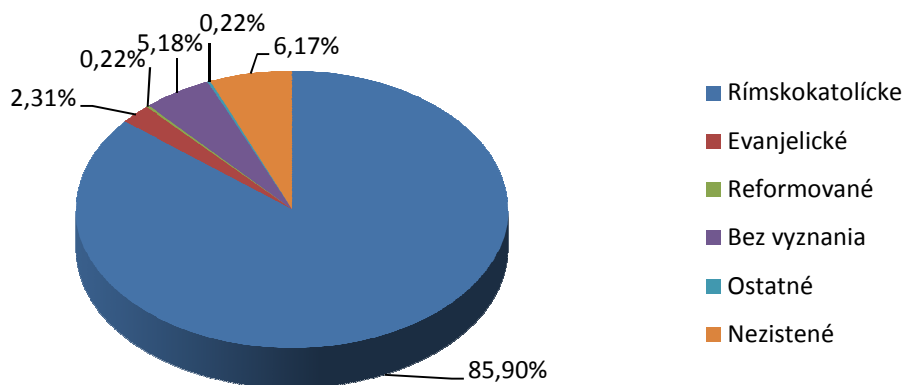
Z dlhodobého hľadiska celkový prírastok do roku 2010 klesal až do záporných hodnôt (pokles obyvateľov). Od roku 2011 sú jeho hodnoty premenlivé, pričom za posledný rok 2014 zaznamenal výrazné kladné hodnoty, ktoré boli spôsobené hlavne prisťahovaním sa nových obyvateľov.

Náboženské zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 9: Náboženské zloženie obyvateľstva (2011)			
Náboženské vyznanie	1991 (%)	2001 (%)	2011 (%)
Rímskokatolícke	79,9	94,31	85,9
Evanjelická cirkev augsburského vyznania			2,3
Reformované	1,79	2,56	0,22
Bez vyznania	4,43	1,34	5,18

Ostatné	0,12	0	0,22
Nezistené	13,52	0,89	11,02

Zdroj SODB 2011

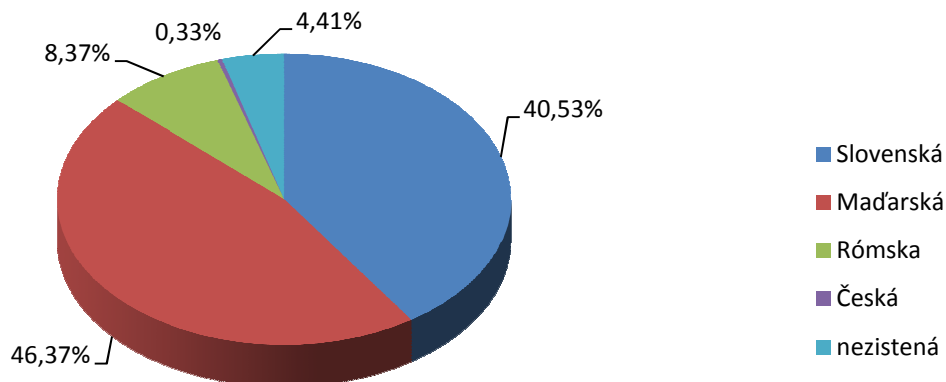

Náboženská štruktúra obyvateľstva neprešla v poslednom období žiadnymi výraznými zmenami – väčšina obyvateľstva sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. V obci sú dva rímskokatolícke kostoly. Spolunažívanie náboženských skupín je úplne bezproblémové. Náboženstvo nehrá významnú úlohu pri každodennom spoložití občanov.

Národnostné zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 10: Národnostné zloženie obyvateľstva			
Národnosť v %	1991	2001	2011
Slovenská	36,12	38,75	40,53
Maďarská	62,80	55,01	46,37
Rómska	0,48	5,12	8,37
Česká	0,36	0,22	0,33
Moravská	0,24	0	0
nezistená	0	0	4,41

Zdroj SODB 2011

Ako je to pre daný región typické, obyvateľstvo je národnostne zmiešané, s miernou prevahou obyvateľov maďarskej národnosti, ktoré tvorí vyše 46 %

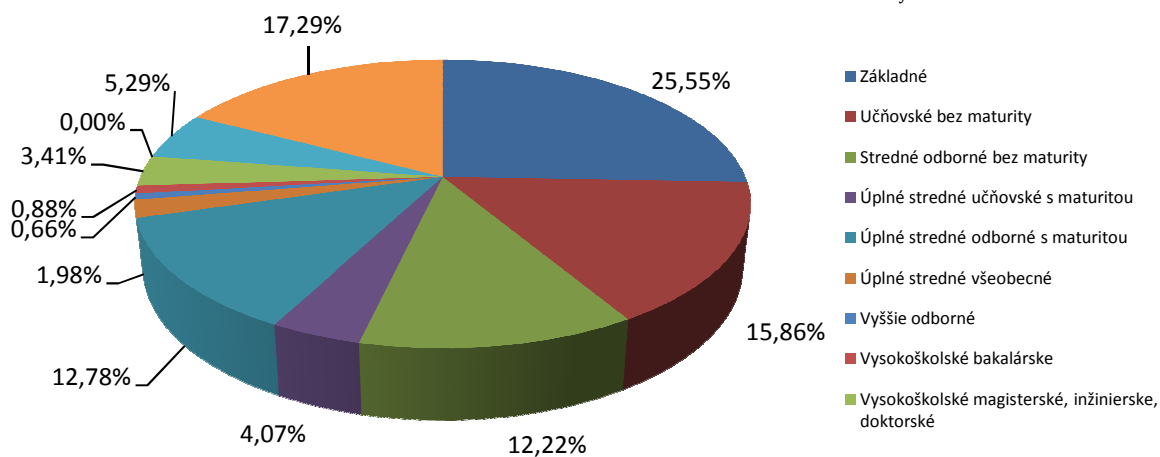
celkového obyvateľstva. Spolunažívanie obyvateľov rôznych národností je bezproblémové a nezasahuje do každodenného života obyvateľov. Oproti okolitým obciam, ktoré majú silnú komunitu rómskej národnosti, vo Fiľakovských Kováčoch k rómskej národnosti sa hlási len niečo cez 8% obyvateľov.

Podľa Atlasu rómskych komunít žije v obci celkom 27,8% rómskeho obyvateľstva. Z toho v miestnej časti Fiľakovské Kováče žije 262 Rómov (48,48% obyvateľstva) a v miestnej časti Fiľakovské Kľačany 140 (32,14% obyvateľstva). V miestnej časti Kurtáň rómski obyvatelia nežijú.

Vzdelávanie, vzdelanosť

Tabuľka a graf č. 11: Vzdelanostná štruktúra	
Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania	počet
Základné	232
Učňovské bez maturity	144
Stredné odborné bez maturity	111
Úplné stredné učňovské s maturitou	37
Úplné stredné odborné s maturitou	116
Úplné stredné všeobecné	18
Vyššie odborné	6
Vysokoškolské bakalárske	8
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	31
Vysokoškolské doktorandské	0
Ostatní bez udania školského vzdelania	48
Ostatní bez školského vzdelania	157
Spolu	908

Zdroj SODB 2011

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva je jednou z najväčších slabín obce. Všetky ukazovatele obyvateľov sú hlboko pod celoslovenským, ale aj regionálnym priemerom. Ak berieme do úvahy len dospelé obyvateľstvo (bez detí do 16 rokov), 25,55 % obyvateľov má iba základné vzdelanie (priemer v Banskobystrickom kraji je

16,4%), 15,86 % má učňovské vzdelanie bez maturity, podiel obyvateľov s úplným stredoškolským vzdelaním dosahuje hodnotu 29 %, čo je znova výrazne pod krajským priemerom 52,7%. Len 4,29 % obyvateľov má vysokoškolské vzdelanie, čo je menej ako krajský priemer 12,3%.

Táto vzdelanostná štruktúra je absolútne nevyhovujúca pre momentálne potreby trhu práce, najmä po jej silnej orientácii na vedomostnú spoločnosť a využívanie informačno – komunikačných technológií. Aj keď sa situácia môže zmeniť u detí, problémom zostáva dospelé obyvateľstvo, ktoré by potrebovalo zvýšenie vzdelanostnej úrovne k tomu, aby sa mohla znížiť vysoká nezamestnanosť. Chýba systém celoživotného vzdelávania.

A.1.6 TRH PRÁCE

Zamestnanosť

Tabuľka č. 12: Odvetvia hospodárstva v ktorých obyvatelia obce pracujú		
Odvetvie ekonomickej činnosti	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	22	14
Lesníctvo a ťažba dreva	1	1
Ťažba uhlia a lignitu	1	1
Dobývanie kovových rúd	1	1
Výroba potravín	12	10
Výroba nápojov	2	0
Výroba textilu	2	1
Výroba odevov	6	1
Výroba kože a kožených výrobkov	2	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	18	11
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	11	9
Výroba výrobkov z gumy a plastu	6	5
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	7	1
Výroba a spracovanie kovov	2	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	4	4
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	7	5
Výroba elektrických zariadení	10	10
Výroba strojov a zariadení i. n.	6	3
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	5	0
Výroba nábytku	12	11
Iná výroba	4	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	1
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	3	2
Zber, úprava a dodávka vody	3	3
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	1

Výstavba budov	27	16
Inžinierske stavby	4	2
Špecializované stavebné práce	12	7
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	8	7
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	14	10
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	35	24
Pozemná doprava a doprava potrubím	17	12
Letecká doprava	1	0
Skladové a pomocné činnosti v doprave	4	3
Poštové služby a služby kuriérov	3	1
Ubytovanie	2	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	9	3
Nakladateľské činnosti	1	0
Telekomunikácie	1	0
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	1
Informačné služby	2	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	4	3
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	4	3
Právne a účtovnícke činnosti	2	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	1
Reklama a prieskum trhu	1	0
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	2	1
Prenájom a lízing	1	0
Sprostredkovanie práce	2	2
Bezpečnostné a pátracie služby	2	0
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	23	15
Vzdelávanie	25	22
Zdravotníctvo	18	13
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	5	4
Sociálna práca bez ubytovania	4	4
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	1
Ostatné osobné služby	6	4
Nezistené	40	13
Spolu	440	274

Zdroj SODB 2011

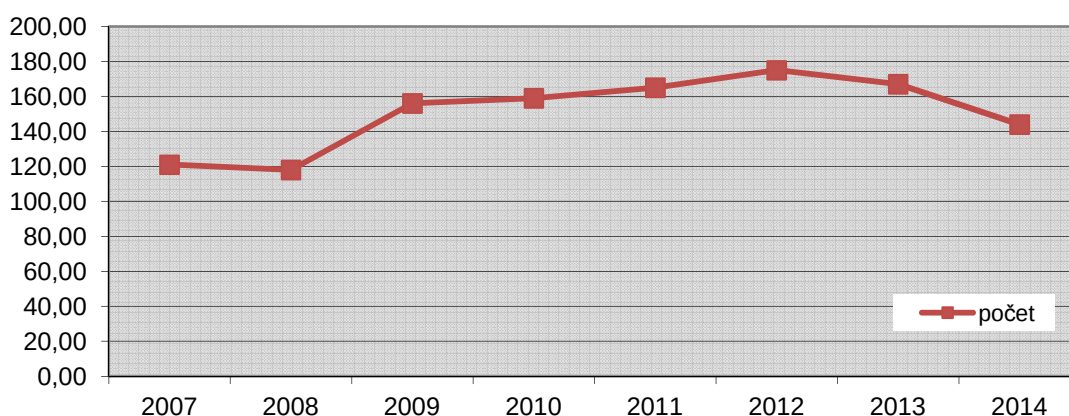
Najviac obyvateľov pracuje v maloobchode, stavebníctve, vzdelávaní, verejnej správe, poľnohospodárstve, spracovaní dreva, zdravotníctve a doprave.

Problémom obce je dochádzanie za prácou – 62,3% obyvateľov odchádza z obce za prácou. Vzhľadom na dochádzku za prácou je výhodou obce jej dobré dopravné napojenie na najbližšie mestá regiónu – Lučenec a Fiľakovo.

Nezamestnanosť

Tabuľka a graf č. 13: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2007 - 2014								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet uchádzačov o zamestnanie	121	118	156	159	165	175	167	144

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Miera nezamestnanosti sa v obci pohybuje okolo 32%, čo je v porovnaní s okresom Lučenec (20,08%) a Banskobystrickým krajom (17,22%) podstatne vyššia hodnota.

Keďže sa v posledných rokoch hospodárska situácia v regióne výrazne nezmenila, nevznikli nové pracovné miesta, miera nezamestnanosti zostáva významným problémom. Pre obec je typická dlhodobá nezamestnanosť, spolu s negatívnymi sprievodnými javmi ako apatia občanov, stratené pracovné návyky a motivácia pracovať, znížená životná úroveň, existenčné problémy.

Negatívne efekty dlhodobej nezamestnanosti v kombinácii so zníženou životnou úrovňou spôsobujú nízku kvalitu a najmä konkurencieschopnosť nezamestnaných občanov na trhu práce. Očakávaný posun investorov zo západného Slovenska smerom na východ môže prispieť k vytváraniu nových pracovných miest v regióne. Avšak bez zavedenia foriem celoživotného vzdelávania a rekvalifikácií nebudú občania schopní zodpovedať požiadavkám moderných zamestnávateľov. Významným problémom je geografická izolovanosť čo sťažuje každodenné cestovanie za prácou do regionálnych centier. Takže aj v prípade úspešného prilákania investícií do týchto častí regiónu sa miestni obyvatelia buď rozhodnú necestovať, alebo sa z obce odsťahujú. Ďalším problémom je apatia a nízka motivácia nezamestnaných, sprevádzaný nízkou mobilitou a informovanosťou týchto občanov.

Špecifický problém má aj rómska komunita, ktorá sa najviac musí vyrovnávať so sociálnou inklúziou a predsudkami, ale aj s negatívnymi javmi vyplývajúcimi zo zlých sociálnych a životných podmienok. Je potrebné venovať osobitnú pozornosť

tejto komunite pri aktivitách smerujúcich k zvýšeniu vzdelanostnej úrovne, kvality ľudských zdrojov a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Problémom obce je málo kvalifikovaných ľudí.

Obec v rámci aktivačných činností zamestnáva 25 ľudí a v rámci menších obecných služieb 35 ľudí. Ďalších 25 ľudí pracuje pre obec v rámci povinného odpracovania 32 hod. mesačne. Títo pracovníci vykonávajú nasledovné činnosti: kosba, čistenie, stavebné práce, starostlivosť o verejné priestranstvá vo všetkých troch miestnych častiach.

A.1.7 EKONOMICKÝ ROZVOJ (EKONOMIKA)

Majetok obce

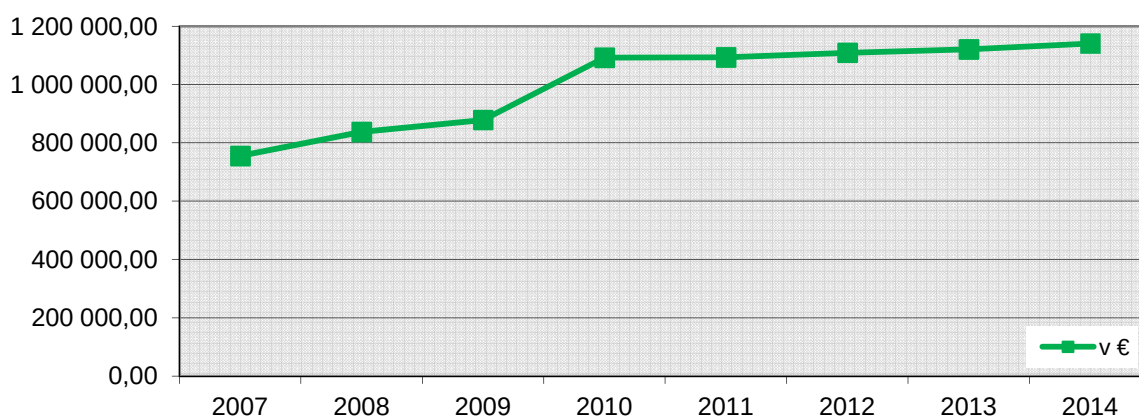
Majetok obce sa skladá z nasledovných častí:

drobný dlhodobý nehmotný majetok (softvér, PHSR)	3 433,00 €
stavby	760 217,00 €
samostatné hnutelné veci	38 704,00 €
drobný dlhodobý hmotný majetok	34 402,00 €
pozemky	146 248,00 €
umelecké diela / insígnie/	50,00 €
vodohospodárske cenné papiere	176 970,00 €
+ operatívna evidencia	86 228,90 €

Tabuľka a graf č. 14: Majetok obce v rokoch 2007 - 2014

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
hodnota (€)	754 708	837 371	878 162	1 091 983	1 092 919	1 108 771	1 120 505	1 140 457

Zdroj: obecný úrad Filákovské Kováče

Obecný rozpočet

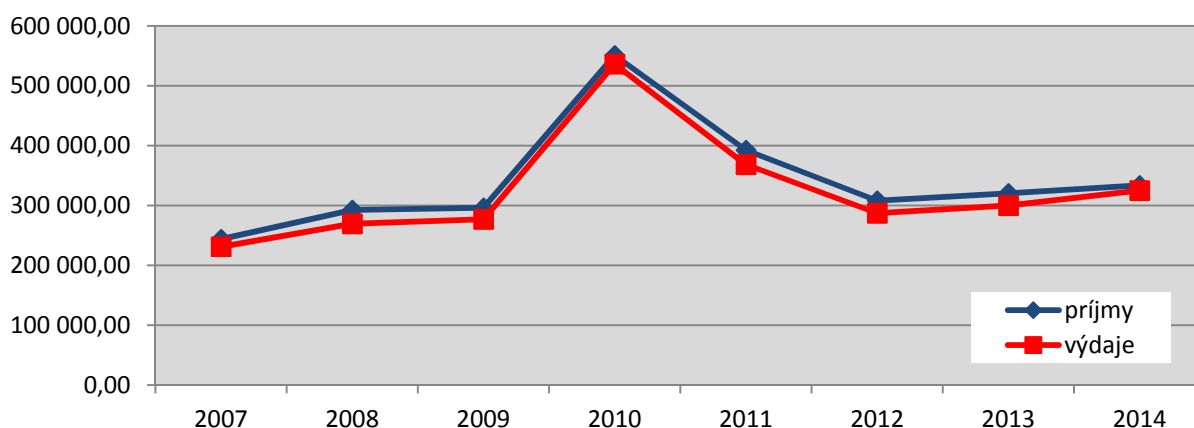
Obec hospodári s príjmami cca 361.000 € (údaje pre rok 2015). Najväčšiu časť tvoria daňové príjmy – 219 770 € (60,9%). Druhým najvýznamnejším príjmom boli granty 115 649 € (32%). Nedaňové príjmy sú vo výške 17 060 € (4,7%) a finančné operácie vo výške 8 521 € (2,4%).

Tabuľka a graf č. 15: Prehľad vývoja príjmov a výdavkov obecného rozpočtu

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy	243 643	292 546	296 118	551 101	392 631	308 009*	320 439*	333 575*
Výdaje	231 163	269 502	276 995	536 243	368 375	287 173*	299 990*	325 054*

* bez nerozpočtovaných položiek

Zdroj: obecný úrad Fiľakovské Kováče

Malé a stredné podnikanie, samostatne hospodáriaci roľníci

V obci pôsobí celkom 29 registrovaných ekonomických subjektov, z toho:

- spoločnosť s ručením obmedzeným – 6 (20,69%),
- akciová spoločnosť 1 (3,45%),
- podnikatelia – živnostníci 20 (68,97%),
- slobodné povolanie – fyzické osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona 2 (6,90%).

Ďalšími subjektmi sú: obec, 4 združenia (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai., z toho 1 má pozastavenú činnosť), 1 záujmové združenie právnických osôb.

Najväčším zamestnávateľom v obci je obecný úrad, ktorý má vrátane základnej školy a materskej školy celkom 17 zamestnancov.

Primárny sektor

V sektore poľnohospodárstva pracuje v obci jeden subjekt zameraný na pestovanie plodín (kukurica, cirok) a chov zvierat.

Sekundárny sektor

Je zastúpený 1 podnikateľským subjektmi v oblasti drevovýroby, jedným subjektom v oblasti vývoja a výroby zabezpečovacích systémov, 2 subjektmi v oblasti kovovýroby a 5 subjektmi v oblasti stavebníctva.

Chýba spracovanie iných surovín, napr. miestnych poľnohospodárskych produktov. Je potrebné využiť aj možnosti ťažby štrkopieskov.

Terciálny sektor

Terciálna sféra je zastúpená najmä typickými službami ako maloobchodná a veľkoobchodná činnosť – 9 subjektov, finančné a účtovnícke služby – 3 subjekty, kadernícke a kozmetické služby – 2 subjekty, cestná doprava – 1 subjekt, kamenárstvo – 1 subjekt, úprava dreva – 1 subjekt, čistenie odpadových vôd – 1 subjekt a oprava strojov – 1 subjekt.

Kvartérny sektor

je zastúpený základnou školou prvého stupňa a materskou školou.

Tabuľka č. 16: Zoznam všetkých registrovaných subjektov pôsobiach v obci				
meno	oblasť	vznik	počet zamest.	forma
ALARMONT, s.r.o.	<i>Oprava počítačov a periférnych zariadení, vývoj a výroba zabezpečovacích systémov alebo poplachových systémov</i>	2013	x	Spoločnosť s ručením obmedzeným
A-MOLE s.r.o.	<i>Čistenie a odvod odpadových vôd</i>	2010	0-2	Spoločnosť s ručením obmedzeným
Csaba Berta - BERTA STAV	<i>Zemné práce</i>	2008	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Csaba Telek - A - M - G	<i>Obrábanie</i>	2009	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
CSEMADOK - Miestna organizácia Fiľakovské Kováče	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	1990	x	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Daniela Salvová	<i>Maloobchodná činnosť v rozsahu voľných živností</i>	2003	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
FILAGRO plus, spol. s r.o. (sídlo Lučenec, prevádzka Fiľ. Kováče)	<i>Pestovanie plodín kombinované s chovom zvierat (zmiešané hospodárstvo)</i>	2003	25-49	Spoločnosť s ručením obmedzeným
FÖNIX, s.r.o.	<i>Veľkoobchod s ostatnými domácimi potrebami, cestná motorová doprava - cestná nákladná doprava</i>	2002	0-2	Spoločnosť s ručením obmedzeným
Futbalový klub Fiľakovské Kováče	<i>Činnosti športových klubov - pozastavená činnosť</i>	1995	0-2	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Gabriel Telek - G T PEK	<i>Obrábanie</i>	2011	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Gabriel Telek - G.T.I.	<i>Oprava strojov</i>	1994		Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Gergely Kadrót	<i>Zemné práce</i>	2014	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Helena Petrusová	<i>Účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh; daňové poradenstvo</i>	2013	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Ján Balog - JANSAN	<i>Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach</i>	2012	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Katarína Golianová	<i>Kadernícke a kozmetické služby</i>	2013	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR

Kristián Šipoš	<i>Činnosti poisťovacích agentov a maklérov</i>	2013	0-2	Slobodné povolanie -FO podnikajúca na základe iného ako ŽZ
Kultúrno-vzdelávacie občianske združenie NEVO DROM - Nová cesta	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	2005	0-2	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Ladislav Gino Telek - KAMENÁRSTVO	<i>Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa</i>	2013	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Ladislav Gyerpál - GYL	<i>Výstavba ostatných inžinierskych stavieb i. n.</i>	1999	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Ladislav Trizna	<i>Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach</i>	1994	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
LASTMEDIA, s.r.o.	<i>Maloobchod s počítačmi, periférnymi jednotkami a softvérom v špecializovaných predajniach</i>	2005	5-9	Spoločnosť s ručením obmedzeným
CBA Slovakia, a.s. (sídlo Lučenec, prevádzka Fiľ.Kováče)	<i>Maloobchodná a veľkoobchodná činnosť v rozsahu voľných živností</i>	2013	10-19	Akciová spoločnosť
Margita Szederová	<i>Ostatné pomocné činnosti finančných služieb okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia</i>	2011	x	Slobodné povolanie -FO podnikajúca na základe iného ako ŽZ
Marian Kaličiak - KALIMA	<i>Zemné práce</i>	2011	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Mikroregión Pod Bučňom - združenie obcí	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	2004	0-2	Záujmové združenie právnických osôb
Milan Oravec	<i>Ostatná osobná pozemná doprava i. n.</i>	2010	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Miroslava Oravcová	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2004	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Občianske združenie majiteľov poľnohospodárskych a lesných pozemkov v katastri Fiľakovské Kováče	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	2006	0-2	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Obec Fiľakovské Kováče	<i>Všeobecná verejná správa</i>	1973	10-19	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Ondrej Agócs	<i>Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom</i>	2007	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
SIMAGON, s.r.o. (sídlo Fiľakovo, prevádzka Fiľakovské Kľačany)	<i>Píliarska výroba, stolárska drevovýroba</i>	1994	10-19	Spoločnosť s ručením obmedzeným
Štefan Molnár	<i>Pílovanie a hobl'ovanie dreva</i>	2014	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Zoltán Bogdán	<i>Zemné práce</i>	2014	x	Podnikateľ FO nezapísaná v OR
Zoltán Jančo - MAXIM (sídlo Lučenec,	<i>Maloobchodná a veľkoobchodná činnosť v rozsahu voľných</i>	1995	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR

prevádzka Fiľ. Kľačany)	živností			
Zuzana Lauková- KADERNÍCTVO LUXUS	<i>Kadernícke a kozmetické služby</i>	2002	0-2	Podnikateľ FO nezapísaná v OR

A.1.8 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Inštitúcie a organizácie

Obec je členom viacerých regionálnych združení:

- združenie obcí Mikroregión pod Bučeňom,
- občianske združenie Partnerstvo Južného Novohradu, ktoré v roku 2015 aktívne pripravuje vypracovanie Integrovanej stratégie rozvoja územia implementovanú prístupom LEADER.

Zo spoločenských organizácií fungujú:

- Csemadok, miestna organizácia,
- Dobrovoľný hasičský zbor,
- ženský spevácky zbor,
- Školské združenie ZŠ,
- Lesný spolok.

Obec spolupracuje so súkromnou firmou na príprave rozvojových projektov a projektových žiadostí na financovanie zo štrukturálnych fondov EÚ.

Celkovo je občiansky duch u obyvateľov obce priemerný, stráca sa pocit komunity a lokálpatriotizmu, chýbajú občianske a komunitné rozvojové aktivity, informovanosť (nie je dostupný verejný prístup k internetu), prípadne komunitné centrum, ktoré by mohlo podobné aktivity združovať.

Školstvo

Infraštruktúra vzdelávania obce sa skladá zo základnej školy s ročníkmi 1-4 a jednej materskej škôlky, obe zariadenia fungujú s vyučovacím jazykom maďarským a slovenským.

Materská škola je využívaná na celú kapacitu (18 detí), čo sa pri zvyšovaní počtu obyvateľstva v nasledujúcich rokoch môže stať nedostatočnou.

Základnú školu s ročníkmi 1 - 4 navštevuje 36 žiakov. Počet žiakov sa v posledných niekoľkých rokoch stabilizoval. Značná časť žiakov patrí k rómskemu obyvateľstvu, ktoré sa vyznačuje zlou sociálnou situáciou. Problémom je zlá školská dochádzka žiakov, čo je spôsobené najmä nezodpovednosťou rodičov, ktoré svoje deti nemotivujú. Tento jav hrozí ďalším znižovaním vzdelanostnej úrovne a beznádejnú situáciu obyvateľov na trhu práce. Je potrebné zlepšiť vzťah detí zo školou. K tomu smerujú mimoškolské aktivity organizované školou a neziskovými organizáciami.

Budova materskej škôlky a základnej školy je v dobrom stave, obidve prešli rekonštrukciou (omietky, maľby, oprava strechy, výmena okien a pod.) a aj ich vybavenie odpovedá súčasným potrebám, sú vybavené počítačmi a interaktívnymi tabuľami.

Výrazne sťaženú situáciu z hľadiska vyhovujúceho vzdelania má dospelé obyvateľstvo, ktoré má zväčša základné vzdelanie, resp. nižšie učňovské vzdelanie, čo je v súlade s bývalými potrebami poľnohospodárskeho regiónu a potrebami kovospracujúceho priemyslu. Po reštrukturalizácii hospodárstva sa toto vzdelanie stalo málo konkurencieschopné, sťažujúc tak postavenie obyvateľstva na trhu práce. Priamo v obci nie sú možnosti pre celoživotné vzdelávanie vytvorené, v okolitých centrálnych obciach sú tieto možnosti obmedzené. Obyvatelia využívajú zväčša rôzne kurzy ponúkané úradmi práce.

Sociálna a zdravotná starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnej alebo zdravotnej starostlivosti, občania využívajú tieto služby v meste Lučenec (12km) a Fiľakovo (4,7km).

Pre dôchodcov je zabezpečené stravovanie v materskej škole.

Tabuľka č. 17: Prehľad sociálnej a zdravotnej starostlivosti	
Lekárne a výdajne liekov	nie
Ambulancie praktického lekára pre dospelých	nie
Ambulancie praktického lekára pre deti	nie
Ambulancie praktického lekára stomatológa	nie
Ambulancie praktického lekára gynekológa	nie

Zdroj: obecný úrad Fiľakovské Kováče

Podiel rómskeho obyvateľstva v obci Fiľakovské Kováče nie je oproti iným obciam regiónu odlišný. Napriek tomu sa podiel občanov, ktorí žijú v zlých sociálnych podmienkach, zväčšuje. Podmieňuje tento trend hlavne vysoká miera nezamestnanosti. Dlhodobá nezamestnanosť a sociálna exklúzia vyprodukovala niekoľko negatívnych javov v obci. Ide najmä o stratu pracovných návykov, stratu motivácie pracovať, nízka miera podnikavosti, negatívne javy ako alkoholizmus, násilie a drogová závislosť. Osobitným alarmujúcim trendom spôsobeným zlou hospodárskou a sociálnou situáciou je zvyšujúci sa počet neprispôsobivých obyvateľov v obci.

V rámci prevencie chýbajú aktivity zamerané hlavne na mládež z problematických rodín s dôrazom na výchovu, vzdelávanie a mimoškolské aktivity. V obci funguje terénna sociálna práca cez neziskovú organizáciu Zdravá komunita, v rámci ktorej pracuje 1 koordinátor, ktorý pomáha starším a slabším občanom, organizuje materiálnu pomoc, prednášky, ako aj sa venuje rómskym rodinám, kde deti nechodia do školy.

Služby

V obci sa nachádzajú 3 obchody so zmiešaným tovarom, 1 reštaurácia a 3 pohostinstvá. Ostatné služby sú k dispozícii v meste Lučenec (12km) a Fiľakovo (4,7km).

Tabuľka č. 18: Vybrané služby v obci	
Infraštruktúra	Áno/Nie, kvantifikácia
Predajňa potravinárskeho tovaru	áno
Predajňa zmiešaného tovaru	áno / 3
Predajňa kvetov	nie
Reštaurácia	áno / 1
Pohostinské odbytové stredisko	áno /3
Predajňa nepotravinárskeho tovaru (elektro, drogéria)	áno
Predajňa pohonných látok	nie
Zariadenie pre opravu motorových vozidiel	nie
Hotel (motel), penzión, turistická ubytovňa	nie
Chatová osada, kemping	nie
Pošta	nie
Komerčná poisťovňa	nie
Komerčná banka	nie
Bankomat	nie
Hasičská zbrojnica	áno

Zdroj: obecný úrad Fiľakovské Kováče

Kultúra a šport

Pre rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít je v obci dostupný kultúrny dom, knižnica s čítárňou. Existujú aj 2 kluby mládeže (miestne časti Fiľakovské Kľačany a Kurtáň) a posilňovňa (činkáreň). Vzhľadom na vekovú štruktúru obyvateľstva chýba klub dôchodcov.

Dominantou obce sú 2 rímskokatolícke kostoly (Fiľakovské Kováče a Kľačany), ktoré sú v dobrom stave. Vo všetkých miestnych častiach sa nachádzajú cintoríny, ako aj Domy smútku.

Miestna kultúra sa prejavuje len sporadicky. Sústreďuje sa predovšetkým na aktivity základnej školy a materskej školy, ako aj na podujatia organizované pri významných výročiach alebo udalostiach. K významným podujatiam kultúrneho a spoločenského života patria: oslavy výročia narodenia miestneho rodáka Ľudovíta Mocsáryho, Deň detí, Maškarný ples, Veľkonočná zábava, Vianočný podvečer, Deň matiek. Významnú úlohu v kultúrnom živote obce zohráva ženský spevácky spolok Mezei csokor, ktorý reprezentuje obce po celom Slovensku.

Okrem aktivít v rámci základnej a materskej školy však chýbajú výraznejšie mimoškolské aktivity pre deti, ktoré by poskytovali deťom možnosť kvalitného trávenia voľného času. Tento nedostatok spôsobuje to, že deti čas po škole trávia v skupinách na uliciach obce, čo spôsobuje negatívne spoločenské javy.

Spoločenský život je v obci priemerný. Obyvatelia, najmä mladšia generácia, sú menej aktívni, neprejavujú taký záujem o rozvoj kultúry a tradícií obce a regiónu ako kedysi. K tomuto trendu ďalej prispieva aj vysoká nezamestnanosť a s tým spojená znížená životná úroveň obyvateľov. Strata kultúrnej identity je viditeľná aj pri rómskej populácii, ktorá už svoje tradície a kultúru skoro vôbec nerozvíja. Chýbajú aktívni občania, vodcovia, ktorí by boli schopní osloviť a motivovať ľudí. Tento negatívny jav je v súlade so zlou sociálnou situáciou o kultúru obyvateľov a z neho vyplývajúcim nezaujmom.

Pre športové aktivity má obec jedno športové ihrisko, ktoré je v dobrom technickom stave, chýba však sociálne a ďalšie vybavenie. Okrem tohto ihriska je k dispozícii činkáreň a detské ihrisko.

Motokrosový areál, ktorý nesie meno miestnej časti Fiľakovské Kľačany, leží v katastri obce Trebeľovce a medzi oboma obcami v tejto oblasti nie je žiadna spolupráca.

Bývanie

Bytový fond obce je úplne obývaný. Vzhľadom na vývoj počtu obyvateľov obce sa nepredpokladá výrazná zmena v bytovom fonde. Časom bude potrebné uvažovať o výstavbe sociálnych bytov.

Tabuľka č. 19: Prehľad bytového fondu		
Domy / rok	2007	2011
trvale obývaných	246	274
neobývaných	42	-
nezistené	-	1
spolu	288	275

Zdroj: Štatistický úrad SR, obec

Do roku 1945 bolo postavených 62 domov. Najviac domov pochádza z rokov 1946 - 1970 (43,9%), od roku 1990 výrazne klesá počet novopostavených domov, po roku 2001 boli až do súčasnosti postavené len dva domy.

A.1.9 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Tabuľka č. 20: Prehľad vybavenosti technickou infraštruktúrou	
Infraštruktúra	áno / nie
Cestná sieť	I. a III. kategórie, miestna
Železničná sieť	nie
Autobusová zastávka	áno
Autobusové spojenie	áno
z toho expresné	nie
Plyn	áno 100%
Kanalizácia	nie
ČOV	nie

Vodovod	nie
Vodný zdroj	miestne studne
Zber TKO	áno
Klasický	áno
Separovaný	áno
Domové ČOV	nie
Spôsob vykurovania	plyn, tuhé palivo, elektrina
Vedenie elektrickej energie	áno
Vzdušné	áno
Káblové	áno
Telefónny rozvod	áno
Rozhlas	áno
Káblová TV	áno
Regionálne trasy TI	áno
Medzinárodné trasy TI	áno
Internet	áno
Verejné osvetlenie	áno
Kamerový systém (vo všetkých miestnych častiach)	áno (len v miestnej časti Fiľakovské Kováče)

Zdroj: obecný úrad Fiľakovské Kováče

Doprava

Tabuľka č. 21: Prehľad dopravnej infraštruktúry						
Obec	Dĺžka MK (km)	z toho bezprašné	Dĺžka chodníkov	Počet spojov	Počet AUS zastávok	Počet ŽSR zastávok
Fiľakovské Kováče	4,5	3,7	0,6	32	3	0

Zdroj: obecný úrad Fiľakovské Kováče

Cestná doprava

V obci sa nachádzajú cesty I., III. triedy a miestne cesty. Ich povrch je na 80-90% asfaltový. Ich kvalita je však premenlivá, priebežne sa však rekonštruujú. Obec sa napája (12 km) na nadradenú cestnú sieť I/ Košice – Rožňava - Zvolen, ktorá v zámeroch SR nadobúda nadregionálny význam v súvislosti s budovaním rýchlostnej komunikácie R2. S týmito väzbami je potrebné plánovať rekonštrukciu doplnkovej siete. Pre obec je významné spojenie s Maďarskom (12 km). Pre odbremenenie cestnej dopravnej záťaže sa pripravuje obchvat obcí na ceste 1/71 Lučenec – hranica s Maďarskom.

V obci sú 3 autobusové zastávky. Keďže obec leží na hlavnom ťahu medzi Fiľakovom a Lučencom, dopravné spojenie s obidvomi mestami je vyhovujúce.

S väzbou na susedné obce je potrebné budovať trasy pre cyklistov a upravovať pre podporu rozvoja cestovného ruchu.

Železničná doprava

Obcou neprechádza železničná trať a tým pádom sa tu nenachádza železničná zastávka. Najbližšia železničná zastávka je v susednej obci Prša (2 km).

Základná environmentálna infraštruktúra

Plyn

Obec je plynofikovaná. Obec Fiľakovské Kováče a jej časti majú samostatnú VTL prípojku z distribučného plynovodu Boľkovce – Fiľakovo a Rimavská Sobota, ktorá je umiestnená v blízkosti areáli bývalého družstva.

Rozvod plynu v obci je na 100 %. Využitie plynu v dôsledku zvyšovania cien sa výrazne znížilo, občania znova prechádzajú na vykurovanie s tuhým palivom, čo postupne zaťažuje životné prostredie.

Pitná voda

V obci nie je vodovod, v prieskume sa obyvatelia obce k jeho vybudovaniu vyjadrili negatívne a vodu čerpajú z vlastných studní. Kvalita vody je priemerná.

Kanalizácia a ČOV

V obci nie je dostupná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd, či malé domové čistiarne. V obci je veľa žump a septikov, ktoré sa pravidelne vyvážajú cisternou.

Tento nedostatok je limitujúcim faktorom ďalšieho ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Jednou z prioritných úloh obce bude vybudovanie kanalizácie a ČOV.

Odpadové hospodárstvo

V obci je zabezpečovaný organizovaný zber komunálneho odpadu (zmiešaný zber odpadov a separovaný zber triedených zložiek odpadov) podľa Programu odpadového hospodárstva obce Fiľakovské Kováče do roku 2015 a platným Všeobecno – záväzným nariadením obce č. 7/2006. Zber zmesového KO a separovaný zber vytriedených zložiek odpadov zabezpečuje pre obec firma Brantner Gemer s.r.o. Rimavská Sobota. Zberný dvor odpadov na území obce nie je zriadený. Veľkoobjemové odpady, nebezpečný odpad a drobný stavebný odpad má obec zmluvne riešené s firmou Brantner Gemer s.r.o. Rimavská Sobota, táto spoločnosť zároveň zabezpečuje ďalšie nakladanie s týmito odpadmi – ich zhodnocovanie alebo zneškodňovanie. Odvoz a ďalšie nakladanie s nebezpečným odpadom a elektroodpadmi má obec zmluvne zabezpečený prostredníctvom spoločnosti Brantner Gemer s.r.o., zber sa uskutočňuje 2x ročne.

Obec nemá na svojom území riadenú skládku TKO a odpad je odvážaný na skládku vzdialenú 12 km. Nelegálne skládky na území obce sa vyskytujú sporadicky, obec sa ich snaží priebežne odstraňovať.

Zeleň v obci

Starostlivosť o verejnú zeleň obec zabezpečuje prostredníctvom uchádzačov o zamestnanie, ktorí sa podieľajú na menších obecných službách alebo aktívnej činnosti. Verejná zeleň sa kosí a pokosená tráva sa kompostuje.

Informačná spoločnosť a telekomunikácie

V obci je dostupná pevná i mobilné telefónne siete. Tak isto je dostupný mikrovlnný internet a širokopásmový internet.

Zatiaľ sa v obci nenachádza verejný prístup k internetu. V škole je počítačová miestnosť, kde je internet dostupný počas vyučovacieho procesu.

A.1.10 CESTOVNÝ RUCH

Samotná obec je pre rozvoj cestovného ruchu málo atraktívna. Má však potenciál v nadväznosti na medzinárodné preteky v motokrose v blízkych Trebeľovciach, aquapark v Rapovciach a cezhraničný Novohrad – Nógrád geopark, ktorý sa nachádza aj na území obce Fiľakovské Kováče a ktorý je zaradený do Globálnej aj Európskej siete geoparkov UNESCO. Výhodou obce je blízkosť hranice s Maďarskom a cesta č. 1/71 smerujúca do Maďarska .

Slabinou obce je vybavenie službami a infraštruktúrou cestovného ruchu. V obci sa nachádza jedno stravovacie zariadenie pri hlavnom cestnom ťahu. Chýbajú ubytovacie kapacity. Je potrebné rozvíjať doplnkové služby cestovného ruchu, využiť podujatia, ktoré sa v obci usporadúvajú. Chýba aj komplexný marketing a poskytovanie informácií o možnostiach v regióne. Je potrebné rozvíjať možnosti kvalitnej pešej a cyklistickej turistiky s napojením sa na existujúce trasy Novohrad – Nógrád geoparku.

A.2 Analýza vnútorného prostredia (silné a slabé stránky, záujmové skupiny)

Na základe vyhodnotenia predchádzajúceho PHSR, auditu územia, stretnutia s občanmi boli identifikované nasledujúce silné a slabé stránky obce Fiľakovské Kováče.

Silné stránky obce Fiľakovské Kováče:

- výhodná poloha obce vzhľadom na dopravné napojenie
- kvalitné životné prostredie
- čistá a upravená obec
- dodržiavanie čistoty – systém miestnych pokút za znečisťovanie
- hrdosť na svoju obec
- poriadok a bezpečnosť v obci – kamerový systém
- silná samospráva
- silná a kvalitná základná škola 1. stupňa a materská škola
- zrekonštruované budovy ZŠ a MŠ
- svojpomocne financované investičné aktivity
- zrekonštruovaný kultúrny dom
- zrekonštruované miestne komunikácie (časť)
- detské ihriská a ich upravené okolie (zeleň)
- silný vplyv školy na výchovu detí
- varenie obedov pre dôchodcov

- upravené cintoríny a vybudované domy smútku vo všetkých troch miestnych častiach
- verejná zeleň
- upravené verejné priestranstvo vo Fiľakovských Kľáčanoch – detské ihrisko, klub mladých, prístrešok, jazierko
- klub mladých v Kurtáni, Fiľakovských Kľáčanoch
- viacúčelové ihrisko v Kurtáni
- posilňovňa
- pôsobnosť Zdravej komunity – pomáha riešiť problémy s MRK

Slabé stránky obce Fiľakovské Kováče:

- nepriaznivá demografická štruktúra
- komplikované riadenie troch miestnych častí
- žiadne možnosti turizmu
- vysoká nezamestnanosť
- vysoké percento odchádzajúcich za prácou
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva
- vysoké náklady na prípravu projektov (projektová dokumentácia)
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, málo kvalifikovaných ľudí
- neochota vzdelávať sa
- problematické medziľudské vzťahy, zmeny vzťahov v rodine, výchove, absencia viery
- slabo rozvinuté občianske a komunitné aktivity
- chýba komunitné centrum
- chýba klub dôchodcov
- problematická marginalizovaná rómska komunita: analfabetizmus, kriminalita, žiadna motivácia pracovať, strata kultúrnej identity
- chýbajú mimoškolské aktivity
- chýbajúce chodníky popri hlavných cestných ťahoch
- chýbajú web stránky obce
- zastarané viacúčelové ihrisko v Kurtáni, chýbajúca infraštruktúra
- zastarané domy smútku vo všetkých 3 miestnych častiach
- nedostatočná kapacita materskej školy
- chýbajúce viacúčelové ihrisko vo Fiľakovských Kľáčanoch
- neobývané domy
- žiadna priemyselná výroba
- chýba spracovanie miestnych poľnohospodárskych produktov
- bývalý areál roľníckeho družstva (zlá komunikácia s majiteľom)
- záujem o kúpu domu a prisťahovanie zvonku, ťažkosti s predajom kvôli MRK
- nevyužívaná kúria rodiny Mocsáryovcov
- chýba komplexná územno-plánovacia dokumentácia obce
- chýbajúca kanalizácia, ČOV, vodovod
- neexistuje infraštruktúra pre rozvoj turizmu.

Pri realizácii opatrení a aktivít nového Programu rozvoja obce bude potrebné počítať s nasledovnými záujmovými skupinami:

- občania žijúci v troch miestnych častiach

Správa a manažment obce s tromi miestnymi časťami, ktoré sú od seba pomerne vzdialené, majú rôzny počet a zloženie obyvateľov (národnosť, MRK), je veľmi zložitá. Obec aj naďalej by mala klásť veľký dôraz na adekvátnu komunikáciu s každou z nich a rozvojové aktivity by mali smerovať rovnomerne do všetkých troch častí.

- strední a drobní podnikatelia

Obec by mala vytvárať podmienky na podnikanie, zamestnanie ďalších ľudí, ako aj podmienky pre samozamestnávanie. Mohla by identifikovať voľné plochy (budovy), pozemky vhodné na podnikanie a vyvinúť marketingové aktivity na ich predaj.

- dlhodobí nezamestnaní

Obec zamestnáva dlhodobí nezamestnaní v rámci menších obecných služieb. Do budúcnosti bude potrebné aj v spolupráci s úradom práce vyvíjať aktivity na ďalšie vzdelávanie a získanie zručností, vrátane získania pracovných návykov, motivácie pracovať, zvýšenie miery podnikavosti.

- marginalizovaná rómska komunita

Obec má vytvorený systém práce s MRK, v ktorom bude potrebné aj za účinnej spolupráce s úradom práce, či neziskovou organizáciou Zdravá komunita ďalej pokračovať. Okrem zamestnávania v rámci menších obecných služieb, terénnej sociálnej práce bude potrebné vyvíjať aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania a získania zručností, vrátane získania pracovných návykov, motivácie pracovať, zvýšenia miery podnikavosti, či aktivity na zvýšenie ich kultúrneho povedomia.

- dôchodcovia

Napriek blízkosti mesta Fiľakovo, kde je dostatočná ponuka sociálnych a zdravotníckych služieb, mala by sa obec aj naďalej venovať riešeniu sociálnych problémov dôchodcov, vytvárať podmienky na ich aktívnejšie zapojenie do spoločenského života obce.

- deti a mládež

Aj naďalej by mala obec podporovať miestnu školu a materskú školu a vytvárať podmienky na mimoškolské vzdelávanie a zmysluplné trávenie voľného času.

- Novohrad – Nógrád geopark

Obec sa nachádza na území Novohrad - Nógrád geoparku, ale nie je jeho členom. Mala by v budúcnosti toto členstvo zvážiť, pretože získaním titulu UNESCO Geopark sa celému regiónu otvoria nové príležitosti v oblasti cestovného ruchu. Tak isto sa tým otvoria možnosti partnerskej spolupráce na príprave a realizácii spoločných projektov.

- Partnerstvo Južného Novohradu

Členstvo v miestnej akčnej skupine Partnerstvo Južného Novohradu prinesie obci možnosti financovania aktivít v rámci programu LEADER. Je to príležitosť na

spoluprácu na regionálnej úrovni, realizáciu spoločných projektov v oblasti regionálneho rozvoja, obnovy dediny, podnikania na vidieku, či vzdelávania.

A.3 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho Programu hospodársko - sociálneho rozvoja obce Fiľakovské Kováče na roky 2007 - 2013

Tabuľka č.22: Ex-post hodnotenie PHSR obce Fiľakovské Kováče na roky 20107 - 2013					
Aktivita	Termín	Zodpovednosť	Finančný plán (€)	Skutočnosť (€)	Zdroj financovania
Rekonštrukcia miestnej komunikácie vo Fiľakovských Kováčoch	2007	Obec	20 813	20 813	vlastné zdroje
Materská škola - začatie prístavby	2007	Obec	12 183	12 183	vlastné zdroje
Vypracovanie PHSR v rámci Mikroregiónu pod Bučňom - pre 6 obcí	2008	Obec	11 377 599	11 377 599	ERDF vlastné zdroje
MŠ - dokončenie prístavby učebne	2008	Obec	38 306	38 326	vlastné zdroje
Prekrytie rigolov vo Fiľ. Kováčoch	2008	Obec	36 501	13 847	vlastné zdroje
Nákup pozemku pri klub mladých, Kurtáň	2009	Obec	1 400	1 460	vlastné zdroje
Rekonštrukcia klubu mladých, Kurtáň	2009	Obec	19 915	19 915	vlastné zdroje
MŠ - oprava podláh v budove MŠ	2009	Obec	1 450	1 449	vlastné zdroje
Vypracovanie projektov (EU fondy)	2009	Obec	2 941	2 941	vlastné zdroje
Kamerový systém 1.časť (8 kamier) vo Fiľakovských Kováčoch	2009	Obec	9 960	9 712	vlastné zdroje
Oprava miestnych komunikácií - Kurtáň, Fiľakovské Kováče	2010	Obec	1 619 1 900	1 619 1 900	MFSR vlastné zdroje
Rekonštrukcia kultúrneho domu vo Fiľakovských Kováčoch (stavba, DPH a spoluúčasť obce 5%)	2010	Obec	86 639	86 639	EPFRV MFSR vlastné zdroje
Úprava verejných priestranstiev -Fiľ. Kľačany (stavba, DPH a spoluúčasť obce 5%)	2010	Obec	31 107	31 107	EPFRV MFSR vlastné zdroje
Rekonštrukcia viacúčelového ihriska v Kurtáni (stavba, DPH a spoluúčasť obce 5%)	2010	Obec	18 557	18 557	EPFRV MFSR vlastné zdroje
Rekonštrukcia miestnej komunikácie vo Fiľakovských Kľačanoch (stavba, DPH a spoluúčasť obce 5%)	2010	Obec	62 894	62 894	EPFRV MFSR vlastné zdroje
Výstavba studne, vodovodu v kultúrnom dome - Fiľ. Kováče	2011	Obec	2 000	1 840	vlastné zdroje
Rozšírenie kamerového systému (+2kamery) vo Fiľ. Kováčoch	2011	Obec	1 100	976	vlastné zdroje
Požiarna zbrojnica - oprava strechy (výmena plechu a odkvapov) Fiľ. Kováče	2011	Obec	2 600	908	vlastné zdroje
MŠ - oprava strechy na budove	2011	Obec	10 721	10 721	vlastné zdroje
ZŠ - výmena vchodových dverí (základná škola)	2011	Obec	1 235	1 235	KŠÚ
Požiarna zbrojnica - výmena okien	2012	Obec	840	830	vlastné zdroje
Oprava miestnych komunikácií v Kurtáni	2012	Obec	7 384	7 384	vlastné zdroje
MŠ - oprava tried (omietky, maľby)	2012	Obec	1 146	1 146	vlastné zdroje
ZŠ - výmena okien na budove	2012	Obec	3 842	2 675	KŠÚ
Nákup pozemku na klub mladých, Fiľ. Kľačany	2012	Obec	1 500	1 033	vlastné zdroje

Tabuľka č.22: Ex-post hodnotenie PHSR obce Fiľakovské Kováče na roky 20107 - 2013					
Aktivita	Termín	Zodpovednosť	Finančný plán (€)	Skutočnosť (€)	Zdroj financovania
Detské ihrisko vo Fiľ. Kováčoch	2012	Obec	10 850	10 791	vlastné zdroje
Rozšírenie a dokončenie kamerového systému (+6 kamier)	2012	Obec	3 300	3 300	vlastné zdroje
Verejné osvetlenie - výmena skriniek	2013	Obec	2 232	2 232	vlastné zdroje
Oprava miestnych komunikácií v Kurtáni	2013	Obec	1 242 6 750	1 242 6 750	MDVaRR vlastné zdroje
ZŠ - výmena okien	2013	Obec	1 600	1 530	KŠÚ
Altánok pri klube mladých v Kurtáni	2013	Obec	2 380	2 380	vlastné zdroje
Hojdačky, lavice - Kurtáň, Fiľ. Kľačany	2013	Obec	1 000	600	vlastné zdroje
Prekrytie rigolov - Fiľ. Kováče	2013	Obec	7 937	7 913	vlastné zdroje
Oprava miestnej komunikácie vo Fiľ. Kováčoch	2014	Obec	6 077	3 502	vlastné zdroje
MŠ - oprava tried (omietky, maľby)	2014	Obec	1 709	1 709	vlastné zdroje
ZŠ - oprava tried (omietky, maľby) a vonkajšia oprava sokla	2014	Obec	3 065	3 065	KŠÚ
Klub mladých vo Fiľ. Kľačanoch - montovaná stavba	2014	Obec	31 497	31 493	vlastné zdroje
Rozhlasová ústredňa vo Fiľ. Kováčoch	2014	Obec	1 800	1 790	vlastné zdroje
Altánok pri klube mladých - Kurtáň - dokončenie	2015	Obec	1 595	1 630	vlastné zdroje
Klub mladých Fiľ. Kľačany - dokončenie stavby + interiérové vybavenie	2015	Obec	2 800 2 500	2 873 2 228	vlastné zdroje
Nákup traktorovej kosačky	2015	Obec	3 760	3 950	vlastné zdroje
Požiarna zbrojnica - zamrežovanie	2015	Obec	900	910	vlastné zdroje
Rekonštrukcia miestnej komunikácie vo Fiľakovských Kováčoch / dolná ul.	2015	Obec	16 000	cca 12 000	vlastné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie

A.4 Analýza vonkajšieho prostredia (hlavné vonkajšie faktory, príležitosti a ohrozenia pre rast a rozvoj územia)

Príležitosti pre rast a rozvoj územia sú nasledovné:

- rozvoj agroturistiky
- znovu oživenie poľnohospodárstva
- výroba miestnych tradičných výrobkov
- rozvoj služieb
- vybudovanie telocvične
- Novohrad - Nógrád geopark
- miestna akčná skupina Partnerstvo Južného Novohradu a LEADER
- využitie kúrie rodiny Mocsáryovcov v cestovnom ruchu
- aktívnejšia spolupráca v regióne
- cezhraničná spolupráca
- rozvoj cestovného ruchu v rámci cezhraničnej spolupráce
- motokrosový areál
- blízkosť mesta Fiľakovo
- externé zdroje financovania rozvojových aktivít (fondy, nadácie)

Budúci rozvoj obce môžu ohroziť nasledovné faktory:

- silná administratíva a byrokracia
- politický vývoj v krajine
- komplikované vzťahy so štátnymi inštitúciami (voda, energetika, policajti, cestári)
- budúcnosť MRK a jej odkázanosť na sociálnu starostlivosť
- nepriaznivý demografický vývoj - prestárlosť obyvateľstva, vyľudnenie obce
- nemožnosť predať neobývané domy
- neúspešné projekty

A.5 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT analýza)

Nasledovná analýza obsahuje súhrnnú analýzu silných a slabých stránok územia, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, či možné riziká a ohrozenia z vonkajšieho prostredia, ktoré obec nedokáže ovplyvniť.

Tabuľka č. 23: SWOT analýza	
Silné stránky	Slabé stránky
• výhodná poloha obce • kvalitné životné prostredie • čistá a upravená obec • dodržiavanie čistoty – systém miestnych pokút za znečisťovanie • hrdosť na svoju obec • poriadok a bezpečnosť v obci – kamerový systém • silná samospráva • silná a kvalitná základná škola 1. stupňa a materská škola • zrekonštruované budovy ZŠ a MŠ • svojpomocne financované investičné aktivity • zrekonštruovaný kultúrny dom • zrekonštruované miestne komunikácie (časť) • detské ihriská a ich upravené okolie (zeleň) • silný vplyv školy na výchovu detí • varenie obedov pre dôchodcov • upravené cintoríny a vybudované domy smútku vo všetkých troch miestnych častiach • verejná zeleň • upravené verejné priestranstvo vo Fiľakovských Kľáčanoch – detské ihrisko, klub mladých, prístrešok, jazierko • klub mladých v Kurtáni, Fiľakovských Kľáčanoch • viacúčelové ihrisko v Kurtáni • posilňovňa • pôsobnosť Zdravej komunity – pomáha riešiť problémy s MRK	• nepriaznivá demografická štruktúra • komplikované riadenie troch miestnych častí • žiadne možnosti turizmu • vysoká nezamestnanosť • vysoké percento odchádzajúcich za prácou • nízka kúpyschopnosť obyvateľstva • vysoké náklady na prípravu projektov (projektová dokumentácia) • nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, málo kvalifikovaných ľudí • neochota vzdelávať sa • problematické medziľudské vzťahy, zmeny vzťahov v rodine, výchove, absencia viery • slabo rozvinuté občianske a komunitné aktivity • chýba komunitné centrum • chýba klub dôchodcov • problematická marginalizovaná rómska komunita: analfabetizmus, kriminalita, žiadna motivácia pracovať, strata kultúrnej identity • chýbajú mimoškolské aktivity • chýbajúce chodníky popri hlavných cestných ťahoch • chýbajú web stránky obce • zastarané viacúčelové ihrisko v Kurtáni, chýbajúca infraštruktúra • zastarané domy smútku vo všetkých 3 miestnych častiach • nedostatočná kapacita materskej školy • chýbajúce viacúčelové ihrisko vo Fiľakovských Kľáčanoch • neobývané domy • žiadna priemyselná výroba

	• chýba spracovanie miestnych poľnohospodárskych produktov • bývalý areál roľníckeho družstva (zlá komunikácia s majiteľom) • záujem o kúpu domu a prisťahovanie zvonku, ťažkosti s predajom kvôli MRK • nevyužívaná kúria rodiny Mocsáryovcov • chýba komplexná územno-plánovacia dokumentácia obce • chýbajúca kanalizácia, ČOV, vodovod • neexistuje infraštruktúra pre rozvoj turizmu
Príležitosti	Ohrozenia
• rozvoj agroturistiky • znovu oživenie poľnohospodárstva • výroba miestnych tradičných výrobkov • rozvoj služieb • vybudovanie telocvične • Novohrad – Nógrád geopark • miestna akčná skupina Partnerstvo Južného Novohradu a LEADER • využitie kúrie rodiny Mocsáryovcov v cestovnom ruchu • aktívnejšia spolupráca v regióne • cezhraničná spolupráca • rozvoj cestovného ruchu v rámci cezhraničnej spolupráce • motokrosový areál • blízkosť mesta Fiľakovo • externé zdroje financovania rozvojových aktivít (fondy, nadácie)	• silná administratíva a byrokracia • politický vývoj v krajine • komplikované vzťahy so štátnymi inštitúciami (voda, energetika, policajti, cestári) • budúcnosť MRK a jej odkázanosť na sociálnu starostlivosť • nepriaznivý demografický vývoj - prestárlosť obyvateľstva, vyľudnenie obce • nemožnosť predať neobývané domy • neúspešné projekty

Zdroj: vlastné spracovanie

A.7 Identifikácia kritických oblastí rozvoja, stanovenie východísk a možných riešení

Na základe predchádzajúcich analýz je možné identifikovať nasledovné kritické oblasti rozvoja:

Kritická oblasť č.1: Slabo rozvinuté malé a stredné podnikanie, nedostatočné podmienky na zamestnanosť a zamestnateľnosť

Kritická oblasť č.2: Chýbajúca základná infraštruktúra, zlý stav existujúcej infraštruktúry

Kritická oblasť č. 3: Minimum služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti

Kritická oblasť č. 4: Pasívne obyvateľstvo, nedostatočné možnosti kultúrneho a športového využitia

Kritická oblasť č. 5: Rezervy v rozvoji školstva, žiadne možnosti celoživotného vzdelávania

Kritická oblasť č. 6: Slabá spolupráca na miestnej a regionálnej úrovni, nedostatočné využívanie externých zdrojov na financovanie projektov, takmer žiadna informovanosť a prezentácia obce

Kritická oblasť č. 7: Tri miestne časti s množstvom verejných priestranstiev a verejných budov vyžadujúce si permanentnú starostlivosť

Kritická oblasť č. 8: Napriek relatívne dobrému stavu životného prostredia nevyhnutná permanentná starostlivosť, eliminujúca riziká jeho ohrozenia

Z uvedených kritických oblastí je možné stanoviť nasledovné východiská a možné riešenia

Východisko č. 1: Vytváranie podmienok pre trvaloudržateľný rozvoj malého a stredného podnikania, pre zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti

Obec má výhodnú dopravnú polohu, leží blízko priemyselného centra, čo je dobrým predpokladom pre ekonomický rozvoj. Obec by mala vyvíjať permanentnú komunikáciu s ekonomickými subjektmi v obci a taktiež aj aktivity v oblasti predaja neobývaných a nevyužívaných nehnuteľností v obci (marketing), čím by mohla do obce prilákať potenciálnych investorov, či obyvateľov.

Východisko č. 2: Budovanie chýbajúcej infraštruktúry a systematická starostlivosť o existujúcu základnú infraštruktúru

Základom trvaloudržateľného rozvoja obce, ako aj jeho podnikateľského prostredia je dostupnosť základnej technickej infraštruktúry – jej dobudovanie (hlavne vodovod, kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), resp. rekonštrukcia zastaranej, skôr vybudovanej infraštruktúry musí byť jednou z hlavných priorít obce. Obec sa v tejto oblasti môže orientovať na financovanie z externých zdrojov (štrukturálne fondy EÚ).

Východisko č. 3: Rozvoj a skvalitňovanie služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti

Napriek blízkosti mesta Fiľakovo, kde je dostatočná ponuka sociálnych a zdravotníckych a iných služieb, mala by sa obec aj naďalej venovať riešeniu problémov svojich občanov v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti a tým vytvárať podmienky na ich aktívnejšie zapojenie do spoločenského života obce.

Východisko č. 4: Rozširovanie ponuky a služieb v kultúrnej a športovej oblasti

Obec má tri miestne časti, preto je pre ňu veľmi náročné riešiť vybavenosť (tri cintoríny, tri domy smútku, tri detské ihriská a pod.). Starostlivosťou a rozvojom vybavenosti určenej na stretávanie sa, oddych, športovanie, ponukou kultúrnych a športových podujatí sa skvalitní život domácich obyvateľov. Podujatia bude dobré orientovať na podporu a rozvoj miestnych kultúrnych, gastronomických a iných tradícií. Aktívnym zapojením obyvateľov do realizácie vybavenosti a podujatí sa zaktivizuje miestny život aj samotní obyvatelia.

Východisko č. 5: Systematická podpora miestneho školstva a celoživotného vzdelávania

Aj naďalej by mala obec podporovať miestnu školu a materskú školu a vytvárať podmienky na mimoškolské vzdelávanie a zmysluplné trávenie voľného času. Obec má vytvorený systém práce s MRK, v ktorom bude potrebné aj za účinnej spolupráce s úradom práce, či neziskovou organizáciou Zdravá komunita ďalej pokračovať. V oblasti práce s dlhodobo nezamestnanými bude potrebné okrem zamestnávania v rámci menších obecných služieb, terénnej sociálnej práce bude potrebné vyvíjať aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania a získavania zručností, vrátane znovu získania pracovných návykov, motivácie pracovať, zvýšenia miery podnikavosti.

Východisko č. 6: Rozvoj spolupráce a aktérmi na miestnej a regionálnej úrovni, zlepšenie informovanosti obyvateľstva.

Obec sa nachádza na území Novohrad - Nógrád geoparku, ale nie je jeho členom. Mala by v budúcnosti toto členstvo zväziť, pretože získaním titulu UNESCO Geopark sa celému regiónu otvoria nové príležitosti v oblasti cestovného ruchu. Tak isto sa tým otvoria možnosti partnerskej spolupráce na príprave a realizácii spoločných projektov. Členstvo v miestnej akčnej skupine Partnerstvo Južného Novohradu prinesie obci možnosti financovanie aktivít v rámci programu LEADER. Je to príležitosť na spoluprácu na regionálnej úrovni, realizáciu spoločných projektov v oblasti regionálneho rozvoja, obnovy dediny, podnikania na vidieku, či vzdelávania. Pre lepší prenos informácií smerom k obyvateľstvu a verejnosti by si mala obec zriadiť webovú stránku.

Východisko č. 7: Systematická starostlivosť o verejné priestranstvá a verejné budovy

Vzhľadom na tri miestne časti je potrebné aj naďalej vytvárať podmienky pre systematickú starostlivosť o verejné priestranstvá a verejné budovy, vrátane starostlivosti o zeleň, či znižovanie energetickej náročnosti. V rámci realizácií bude potrebné kombinovať menšie obecné služby a projekty financované z externých zdrojov.

Východisko č. 8: Systematická starostlivosť o zložky životného prostredia

Na udržanie kvalitného životného prostredia bude potrebné zrealizovať náročné investičné projekty (vybudovanie vodovodu, ČOV, kanalizácie), ale aj pravidelnú starostlivosť o jednotlivé zložky ŽP (ovzdušie, voda, horniny, pôda a organizmy) – nakladanie s odpadmi, podpora separácie odpadov, odstraňovanie nelegálnych skládok, protipovodňové opatrenia a pod.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje víziu územia obce Fiľakovské Kováče, formuláciu stratégie rozvoja obce a určí hlavné priority a ciele rozvoja obce s cieľom dosiahnutia trvalo udržateľného rozvoja územia. Obsahuje výber a popis globálnych cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálno-spoločenská, environmentálna).

Vízia:

Moderná vidiecka obec ležiaca v peknom a čistom prostredí, s udržateľným ekonomickým rozvojom, s kvalitnými sociálnymi a spoločenskými službami, v ktorej žijú spokojní, vzdelaní a hrdí obyvatelia bez rozdielu veku, či národnosti.

Stratégia rozvoja obce:

Zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov využívaním miestnych zdrojov, rozvojom technickej, sociálnej a občianskej vybavenosti, podporou tradícií, spoločenského života, vzdelávania, starostlivosťou o verejné priestranstvá a životné prostredie.

Pre jednotlivé prioritné oblasti vyplývajú nasledovné strategické (globálne) ciele a rozvojové priority / opatrenia:

I. prioritná oblasť: hospodárska

Globálny cieľ: Zvýšiť zamestnanosť v obci podporou udržateľného ekonomického rozvoja s dôrazom na malé a stredné podnikanie, dobudovať technickú infraštruktúru.

Opatrenie 1.1 Podnikanie a zamestnanosť

Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra

II. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Globálny cieľ: Rozvíjať a skvalitňovať služby a vybavenosť v občianskej, sociálnej, kultúrnej, športovej oblasti, zaktivizovať miestnych obyvateľov k účasti na komunitnom živote, zlepšiť možnosti uplatnenia sa nezamestnaných na trhu práce, podporou ich ďalšieho vzdelávania, rozvíjať miestnu a regionálnu spoluprácu, zlepšiť informovanosť obyvateľov.

Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby

Opatrenie 2.2 Kultúra a šport

Opatrenie 2.3 Školstvo a vzdelávanie

Opatrenie 2.4 Spolupráca a informovanosť

III. prioritná oblasť: environmentálna

Globálny cieľ: Systematickou starostlivosťou o zložky životného prostredia a o verejné priestranstvá vo všetkých miestnych častiach vytvárať a udržiavať čistú a zdravú obec.

Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá

Opatrenie 3.2 Životné prostredie

Tabuľka č. 24: Strategický rámec		
V í z i a Moderná vidiecka obec ležiaca v peknom a čistom prostredí, s udržateľným ekonomickým rozvojom, s kvalitnými sociálnymi a spoločenskými službami, v ktorej žijú spokojní, vzdelaní a hrdí obyvatelia bez rozdielu veku, či národnosti.		
<i>Stratégia rozvoja obce</i> <i>Zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov využívaním miestnych zdrojov, rozvojom technickej, sociálnej a občianskej vybavenosti, podporou tradícií, spoločenského života, vzdelávania, starostlivosťou o verejné priestranstvá a životné prostredie</i>		
1. prioritná oblasť hospodárska	2. prioritná oblasť sociálno-spoločenská	3. prioritná oblasť environmentálna
<i>cieľ:</i> <i>Zvýšiť zamestnanosť v obci podporou udržateľného ekonomického rozvoja s dôrazom na malé a stredné podnikanie, dobudovať technickú infraštruktúru</i>	<i>cieľ:</i> <i>Rozvíjať a skvalitňovať služby a vybavenosť v občianskej, sociálnej, kultúrnej, športovej oblasti, zaktívizovať miestnych obyvateľov k účasti na komunitnom živote, zlepšiť možnosti uplatnenia sa nezamestnaných na trhu práce, podporou ich ďalšieho vzdelávania, rozvíjať miestnu a regionálnu spoluprácu, zlepšiť informovanosť obyvateľov</i>	<i>cieľ:</i> <i>Systematickou starostlivosťou o zložky životného prostredia a o verejné priestranstvá vo všetkých miestnych častiach vytvárať a udržiavať čistú a zdravú obec</i>
Opatrenie 1.1 Podnikanie a zamestnanosť Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra	Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby Opatrenie 2.2 Kultúra a šport Opatrenie 2.3 Školstvo a vzdelávanie Opatrenie 2.4 Spolupráca a informovanosť	Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá Opatrenie 3.2 Životné prostredie

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Fiľakovské Kováče. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

C.1 Opatrenia a aktivity

1. prioritná oblasť: hospodárska

Opatrenie 1.1 Podnikanie a zamestnanosť

Aktivity (projekty):

- 1.1.1 Poradenstvo a informovanie pre nezamestnaných
- 1.1.2 Podpora samozamestnávania
- 1.1.3 Podpora aktivít v oblasti poľnohospodárstva
- 1.1.4 Podpora malého a stredného podnikania
- 1.1.5 Podpora aktivít vidieckeho cestovného ruchu
- 1.1.6 Riešenie budúceho využitia kúrie Mocsáryovcov vo vidieckom cestovnom ruchu

Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra

Aktivity (projekty):

- 1.2.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV
- 1.2.2 Vybudovanie vodovodu
- 1.2.3 Starostlivosť o miestne komunikácie, chodníky a odstavné plochy (rekonštrukcia, budovanie nových)
- 1.2.4 Starostlivosť o verejné osvetlenie
- 1.2.5 Starostlivosť o autobusové zastávky
- 1.2.6 Miestny rozhlas
- 1.2.7 Starostlivosť o informačnú infraštruktúru (prístup k internetu)
- 1.2.8 Protipožiarna ochrana
- 1.2.9 Bezpečnosť v obci (kamerový systém, ...)

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby

Aktivity (projekty):

- 2.1.1 Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti
- 2.1.2 Rozvoj služieb zdravotnej starostlivosti
- 2.1.3 Rozvoj občianskej vybavenosti
- 2.1.4 Zriadenie klubu dôchodcov
- 2.1.5 Zriadenie komunitného centra
- 2.1.6 Zriadenie vysunutého pracoviska Slovenskej pošty

Opatrenie 2.2 Kultúra a šport

Aktivity (projekty):

- 2.2.1 Rozvoj kultúrnej vybavenosti
- 2.2.2 Podpora kultúrno – spoločenských podujatí
- 2.2.3 Podpora mimoškolských aktivít
- 2.2.4 Rozvoj športovej vybavenosti (rekonštrukcia, výstavba novej)
- 2.2.5 Podpora športových podujatí
- 2.2.6 Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív
- 2.2.7 Vybudovanie viacúčelového ihriska v miestnej časti Fiľakovské Kľačany

Opatrenie 2.3 Školstvo a vzdelávanie

Aktivity (projekty):

- 2.3.1 Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)
- 2.3.2 Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvična, rozšírenie kapacity a pod.)
- 2.3.3 Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania
- 2.3.4 Podpora vzdelávacích aktivít s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov
- 2.3.5 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zlepšenie počítačovej gramotnosti
- 2.3.6 Posilnenie komunitných služieb

Opatrenie 2.4 Spolupráca a informovanosť

Aktivity (projekty):

- 2.4.1 Spolupráca s Novohrad – Nógrád geoparkom
- 2.4.2 Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Partnerstvo Južného Novohradu
- 2.4.3 Podpora lokálnej, regionálnej a cezhraničnej spolupráce
- 2.4.4 Podpora členstva obce v rôznych združeniach
- 2.4.5 Spracovanie územno-plánovacej dokumentácie
- 2.4.6 Vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít
- 2.4.7 Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)
- 2.4.8 Propagačné a prezentačné materiály obce
- 2.4.9 Webová stránka obce

3. prioritná oblasť: environmentálna

Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá

Aktivity (projekty):

- 3.1.1 Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť) vo všetkých miestnych častiach (cintoríny, detské ihriská, oddychové miesta a pod.)

- 3.1.2 Starostlivosť o obecné budovy vo všetkých miestnych častiach, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov
- 3.1.3 Rekonštrukcia domov smútku vo všetkých troch miestnych častiach

Opatrenie 3.2 Životné prostredie

Aktivity (projekty):

- 3.2.1 Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom
- 3.2.2 Podpora separácie odpadov
- 3.2.3 Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom
- 3.2.4 Likvidácia nelegálnych skládok odpadu
- 3.2.5 Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie
- 3.2.6 Vybudovanie malej domovej ČOV pre základnú školu
- 3.2.7 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov
- 3.2.8 Čistota miestnych vodných tokov

C.2 Tabuľky opatrení, aktivít a ukazovateľov podľa oblastí

Tabuľka č. 25: Opatrenia, aktivity a ukazovatele podľa prioritných oblastí				
1. prioritná oblasť : hospodárska				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
1.1	Podnikanie a zamestnanosť	1.1.1	Poradenstvo a informovanie pre nezamestnaných	počet aktivít v oblasti poradenstva
		1.1.2	Podpora samozamestnávania	počet záujemcov o poradenstvo
		1.1.3	Podpora aktivít v oblasti poľnohospodárstva	počet aktivít v oblasti samozamestnávania
		1.1.4	Podpora malého a stredného podnikania	počet obyvateľov, ktorí zamestnali seba
		1.1.5	Podpora aktivít vidieckeho cestovného ruchu	počet aktivít v oblasti malého a stredného podnikania
		1.1.6	Riešenie budúceho využitia kúrie Mocsáryovcov vo vidieckom cestovnom ruchu	počet aktivít vidieckeho cestovného ruchu vyriešenie využitia kúrie
1.2	Základná infraštruktúra	1.2.1	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	počet metrov vybudovanej kanalizácie
		1.2.2	Vybudovanie vodovodu	kapacita ČOV
		1.2.3	Starostlivosť o miestne komunikácie, chodníky a odstavné plochy (rekonštrukcia, budovanie nových)	počet metrov vybudovaného vodovodu
				počet metrov rekonštruovaných komunikácií
		1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	počet metrov nových komunikácií
				počet metrov štvorcových rekonštruovaných odstavných plôch
		1.2.5	Starostlivosť o autobusové zastávky	počet metrov nových odstavných plôch
		1.2.6	Miestny rozhlas	funkčné verejné osvetlenie
		1.2.7	Starostlivosť o informačnú infraštruktúru (prístup k internetu)	počet rekonštruovaných autobusových zastávok
		1.2.8	Protipožiarna ochrana	počet nových autobusových zastávok funkčný miestny rozhlas počet aktivít v rámci protipožiarnej ochrany

		1.2.9	Bezpečnosť v obci (kamerový systém, ...)	počet zariadení kamerového systému
--	--	-------	---	------------------------------------

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
2.1	Občianske a sociálne služby	2.1.1	Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti	počet služieb sociálnej starostlivosti
		2.1.2	Rozvoj služieb zdravotnej starostlivosti	počet obyvateľov využívajúcich služby sociálnej starostlivosti
		2.1.3	Rozvoj občianskej vybavenosti	počet služieb zdravotnej starostlivosti
		2.1.4	Zriadenie klubu dôchodcov	počet obyvateľov využívajúcich služby zdravotnej starostlivosti
		2.1.5	Zriadenie komunitného centra	počet objektov občianskej vybavenosti
		2.1.6	Zriadenie vysunutého pracoviska Slovenskej pošty	počet klientov využívajúcich služby komunitného centra
2.2	Kultúra a šport	2.2.1	Rozvoj kultúrnej vybavenosti	počet zariadení kultúrnej vybavenosti
		2.2.2	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí	počet kultúrno-spoločenských podujatí
		2.2.3	Podpora mimoškolských aktivít	počet obyvateľov zúčastnených na kult. – spoločenských podujatiach
		2.2.4	Rozvoj športovej vybavenosti (rekonštrukcia, výstavba novej)	počet mimoškolských aktivít
		2.2.5	Podpora športových podujatí	počet obyvateľov (detí a mládeže) zúčastnených na mimoškolských podujatiach
		2.2.6	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	počet športových podujatí
		2.2.7	Vybudovanie viacúčelového ihriska v miestnej časti Fiľakovské Kľačany	počet obyvateľov zúčastnených na športových podujatiach
2.3	Školstvo a vzdelávanie	2.3.1	Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)	počet miestnych združení a iniciatív
		2.3.2	Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvičňa, rozšírenie kapacity a pod.)	vybudované viacúčelové ihrisko vo Fiľakovských Kľačanoch
		2.3.3	Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania	počet vzdelávacích programov

		2.3.4	Podpora vzdelávacích aktivít s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov	návykov počet obyvateľov zapojených do vzdelávacích aktivít s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov
		2.3.5	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zlepšenie počítačovej gramotnosti	počet vzdelávacích aktivít zameraných na zlepšenie počítačovej gramotnosti počet obyvateľov zapojených do vzdelávacích aktivít zameraných na zlepšenie počítačovej gramotnosti
		2.3.6	Posilnenie komunitných služieb	počet komunitných služieb počet obyvateľov využívajúcich komunitné služby
2.4	Spolupráca a informovanosť	2.4.1	Spolupráca s Novohrad – Nógrád geoparkom	počet aktivít v spolupráci s NNG
		2.4.2	Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Partnerstvo Južného Novohradu	počet aktivít v spolupráci s MAS PJN
		2.4.3	Podpora lokálnej, regionálnej a cezhraničnej spolupráce	počet aktivít lokálnej spolupráce
		2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeniach	počet aktivít regionálnej spolupráce
		2.4.5	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie	počet aktivít cezhraničnej spolupráce
		2.4.6	Vyhľadávajúce externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít	počet združení, v ktorých je obec členom spracovaná územno – plánovacia dokumentácia
		2.4.7	Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)	počet pripravených projektov na financovanie z externých zdrojov
		2.4.8	Propagačné a prezentačné materiály obce	počet podaných projektových žiadostí
		2.4.9	Webová stránka obce	počet úspešných projektových žiadostí počet spracovaných PD počet propagačných a prezentačných materiálov webová stránka obce

3. prioritná oblasť: environmentálna

Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
3.1	Verejné priestranstvá	3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť) vo všetkých miestnych častiach (cintoríny, detské ihriská, oddychové miesta a pod.)	rozloha verejných priestranstiev počet obyvateľov zapojených do starostlivosti o verejné priestranstvá počet zrekonštruovaných obecných budov zrekonštruované domy smútku
		3.1.2	Starostlivosť o obecné budovy vo všetkých miestnych častiach, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov	
		3.1.3	Rekonštrukcia domov smútku vo všetkých troch miestnych častiach	
3.2	Životné prostredie	3.2.1	Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom	objem TKO objem separovaného odpadu

	3.2.2	Podpora separácie odpadov	objem zlikvidovaného BRO
	3.2.3	Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom	počet zlikvidovaných nelegálnych skládok odpadu
	3.2.4	Likvidácia nelegálnych skládok odpadu	objem odpadu zo zlikvidovaných nelegálnych skládok odpadu
	3.2.5	Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie	počet aktivít v oblasti zavádzania obnoviteľných zdrojov energie
	3.2.6	Vybudovanie malej domovej ČOV pre základnú školu	vybudovaná malá domová ČOV pre ZŠ
	3.2.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov	kapacita malej domovej ČOV pre ZŠ
	3.2.8	Čistota miestnych vodných tokov	počet aktivít v oblasti environmentálneho povedomia obyvateľov
			počet aktivít v oblasti čistenia miestnych tokov

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie Programu rozvoja obce Fiľakovské Kováče, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Riadenie programu

Riadiacim (rozhodujúcim) orgánom pre Program rozvoja obce Fiľakovské Kováče na roky 2015 - 2023 je vedenie obce Fiľakovské Kováče v zložení: Oto Agócs (starosta), Eva Kaličiaková, Ladislav Trizna, Zsolt Bálint, Miroslava Kocúrová, Livia Agóčová, Ján Sojka, Peter Golian (členovia obecného zastupiteľstva).

Riadiaci orgán bude zabezpečovať:

- aby činnosti súvisiace s financovaním boli v súlade s kritériami PRO a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými predpismi SR a EÚ;
- systém na evidenciu a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PRO v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, audity, kontroly a hodnotenie;
- aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby boli v súlade s národnými účtovnými pravidlami;
- aby sa hodnotenia PRO vykonávali v súlade s platnými predpismi;
- aby, monitorovací výbor mal k dispozícii všetky potrebné dokumenty;
- aby sa PRO a jeho aktualizácie sprístupňovali verejnosti;
- spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti PRO.

Výkonným a monitorovacím orgánom pre prípravu a realizáciu aktivít a opatrení PRO je **Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad PRO** (ďalej Výbor), ktorého členmi sú vybraní partneri a investori projektov, vykonávatelia aktivít, interní a externí odborníci. všetkých skupín obyvateľstva obce (vybraní zástupcovia samosprávy, zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce a zástupcovia občianskeho sektoru, jednotlivcov z radov obyvateľov obce, prizvaní odborníci z externého prostredia). Výbor bude pracovať v zložení: Oto Agócs, Zuzana Bálintová, Veronika Gálová.

Ďalšími partnermi pri realizácii PRO budú realizátori projektov a užívatelia jednotlivých opatrení.

Výbor bude vykonávať nasledovné činnosti:

- stanovenie spôsobu monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov;

- spracovanie hodnotiacej správy za každý kalendárny rok (každoročne v termíne do 31.3 nasledujúceho roku);
- zabezpečiť informovanosť obecného zastupiteľstva o činnosti výboru;
- zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení;
- pripravovať návrhy na aktualizáciu stratégie;
- raz za dva roky zabezpečiť zostavenie prehľadu finančných zdrojov na financovanie a kofinancovanie spoločných rozvojových projektov;
- podľa potreby spracovanie čiastkových akčných plánov realizácie PRO.

D.2 Aktualizácia PRO

sa bude vykonávať podľa potreby z viacerých dôvodov:

- zmena legislatívy (národnej, resp. EÚ),
- zmena existujúcich programových dokumentov vyššej úrovne – Program rozvoja samosprávneho kraja, ÚPN samosprávneho kraja, operačné programy EÚ, Program rozvoja vidieka a pod.,
- vytvorenie nového dokumentu vyššej úrovne ako je napríklad Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) a potreba harmonizácie obecných programov s týmto dokumentom,
- zásadnejšia zmena podmienok na miestnej úrovni (obec, mikroregión), ako napr. neplánovaná ponuka významného investora, živelná pohroma a pod.

Každá aktualizácia PRO bude schvaľovaná obecným zastupiteľstvom

D.3 Komunikačná stratégia PRO

Program rozvoja obce bude po schválení v zastupiteľstve obce Fiľakovské Kováče zverejnený na verejne dostupnom mieste (neskôr na webovej stránke obce). Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je aj vhodná forma komunikácie s verejnosťou za účelom zrozumiteľnej prezentácie možností uplatnenia PRO, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov.

Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu. Zastupiteľstvo obce zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO

bude mať na starosti Výbor pre dohľad nad PRO. Zmyslom hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia sú hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach Výboru.

Monitorovanie realizácie PRO sa vykonáva každý rok, údaje sa zbierajú k 31.12 každého kalendárneho roku. Na základe týchto údajov sa k 31.3 každého roku vypracuje monitorovacia správa (najskôr v roku 2016), ktorá je prezentovaná

obecnému zastupiteľstvu a ktorá je podkladom pre vyplnenie správy o plnení PRO, ktorú vyžaduje samosprávny kraj.

Strategické hodnotenie sa uskutočňuje podľa rozhodnutia starostu, resp. výboru a vzhľadom na vzniknutú spoločenskú potrebu. Je to potrebné z dôvodu výrazných zmien v sociálno-ekonomickej situácii, ktoré je len ťažké odhadnúť pri tvorbe PRO. Z analýzy vyplynie, či je potrebná väčšia alebo menšia aktualizácia PRO. Strategické hodnotenie sa môže najsôr vykonať v roku 2018.

Tematické hodnotenie určitej časti PRO sa vykoná, ak je téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok

Mimoriadne hodnotenie sa uskutoční pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, resp. pri návrhu na revíziu PRO.

Hodnotenie celého PRO sa vykoná po skončení jeho platnosti v roku 2024 na základe rozhodnutia starostu obce, výboru pre dohľad nad PRO, podnetu poslancov a pod. Výstupom hodnotenia celého procesu je hodnotiaci správa

Pre monitoring a hodnotenie je vhodné vyhodnocovať nasledovné ukazovatele:

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie PRO:

- vytvorenie Výboru (pracovnej skupiny) pre dohľad nad PRO,
- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet správ o implementácii PRO,
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia,
- počet informačných aktivít a realizácii programu,
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci,
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci,
- objem zrealizovaných investičných aktivít,
- počet pripravených projektových zámerov v obci,
- počet zrealizovaných projektových zámerov v obci,
- objem prostriedkov získaných z externých zdrojov,
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov,
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja,
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci,
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci,
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci,
- miera zvýšenia návštevnosti obce,
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR,
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít,
- miera skvalitnenia života občanov v obci.

Každoročná monitorovacia správa sa bude vyplňať do nasledovnej tabuľky:

Tabuľka č. 26: Monitorovacia správa za rok ... (vzor)					
Úroveň prvků stratégie	Opis prvků stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet obce	Externé zdroje	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do
Oblasť					
Opatrenie					
Aktivita					

D.5 Akčný plán na rozpočtový rok 2015 s výhľadom na 2 roky (2017) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Tabuľka č. 27: Akčný plán na roky 2015 - 2017					
1. prioritná oblasť: hospodárska					
Č. akt.	Opatrenie / aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný / partner	Financovanie	EUR
Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra					
1.2.3	Starostlivosť o miestne komunikácie, chodníky a odstavné plochy (rekonštrukcia, budovanie nových)	2015	obec	rozpočet obce	12 213
1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2015	obec	rozpočet obce	8 300
1.2.6	Miestny rozhlas	2015	obec	rozpočet obce	300
1.2.8	Protipožiarna ochrana	2015	obec	rozpočet obce	1 631
1.2.9	Bezpečnosť v obci (kamerový systém, ...)	2015	obec	rozpočet obce	1 158
1.2.3	Starostlivosť o miestne komunikácie, chodníky a odstavné plochy (rekonštrukcia, budovanie nových)	2016	obec	rozpočet obce	14 339
1.2.3	Chodník v cintoríne Kurtáň	2016	obec	PRV, opatrenie 7.2	22 837
1.2.3	Obnova živičného krytu v obci Fiľakovské Kováče	2016	obec	PRV, opatrenie 7.2	69 148
1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2016	obec	rozpočet obce	9 600
1.2.6	Miestny rozhlas	2016	obec	rozpočet obce	500
1.2.8	Protipožiarna ochrana	2016	obec	rozpočet obce	1 300
1.2.9	Bezpečnosť v obci (kamerový systém, ...)	2016	obec	rozpočet obce	1 000
1.2.3	Starostlivosť o miestne komunikácie, chodníky a odstavné plochy (rekonštrukcia, budovanie nových)	2017	obec	rozpočet obce	5 339
1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2017	obec	rozpočet obce	9 600
1.2.6	Miestny rozhlas	2017	obec	rozpočet obce	500

1.2.8	Protipožiarna ochrana	2017	obec	rozpočet obce	1 100
1.2.9	Bezpečnosť v obci (kamerový systém, ...)	2017	obec	rozpočet obce	1 000
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská					
Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby					
2.1.1	Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti	2015	obec	rozpočet obce	1 250
2.1.1	Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti	2016	obec	rozpočet obce	1 250
2.1.1	Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti	2017	obec	rozpočet obce	1 250
Opatrenie 2.2 Kultúra a šport					
2.2.1	Rozvoj kultúrnej vybavenosti	2015	obec	rozpočet obce	6 352
2.2.2	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí				
2.2.1	Rozvoj kultúrnej vybavenosti	2016	obec	rozpočet obce	4 992
2.2.2	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí				
2.2.1	Rozvoj kultúrnej vybavenosti	2017	obec	rozpočet obce	4 292
2.2.2	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí				
2.2.6	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	2015	obec	rozpočet obce	1 300
2.2.6	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	2016	obec	rozpočet obce	1 500
2.2.6	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	2017	obec	rozpočet obce	1 300
Opatrenie 2.3 Školstvo a vzdelávanie					
2.3.1	Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)	2015	obec	rozpočet obce	9 186
2.3.2	Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvičňa, rozšírenie kapacity a pod.)	2015	obec	rozpočet obce	2 015
2.3.1	Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)	2016	obec	rozpočet obce	7 415
2.3.2	Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvičňa, rozšírenie kapacity a pod.)	2016	obec	rozpočet obce	4 910
2.3.1	Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)	2017	obec	rozpočet obce	7 415
2.3.2	Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvičňa, rozšírenie kapacity a pod.)	2017	obec	rozpočet obce	3 410
Opatrenie 2.4 Spolupráca a informovanosť					
2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeníach	2015	obec	rozpočet obce	350
2.4.7	Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)	2015	obec	rozpočet obce	4 524
2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeníach	2016	obec	rozpočet obce	350
2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeníach	2017	obec	rozpočet obce	350

3. prioritná oblasť: environmentálna					
Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá					
3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť) vo všetkých miestnych častiach (cintoríny, detské ihriská, oddychové miesta a pod.)	2015	obec	rozpočet obce	5 309
3.1.2	Starostlivosť o obecné budovy vo všetkých miestnych častiach, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov	2015	obec	rozpočet obce	6 477
3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť) vo všetkých miestnych častiach (cintoríny, detské ihriská, oddychové miesta a pod.)	2016	obec	rozpočet obce	535
3.1.1	Rekonštrukcia verejného priestranstva č. 1 (pred obecným úradom - kultúrnym domom)	2016	obec	PRV, opatrenie 7.2	23 417
3.1.1	Rekonštrukcia verejného priestranstva č.2 (námestíčko)	2016	obec	PRV, opatrenie 7.2	
3.1.2	Starostlivosť o obecné budovy vo všetkých miestnych častiach, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov	2016	obec	rozpočet obce	5 220
3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť) vo všetkých miestnych častiach (cintoríny, detské ihriská, oddychové miesta a pod.)	2017	obec	rozpočet obce	535
3.1.2	Starostlivosť o obecné budovy vo všetkých miestnych častiach, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov	2017	obec	rozpočet obce	2 620
Opatrenie 3.2 Životné prostredie					
3.2.1	Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom	2015	obec	rozpočet obce	12 126
3.2.2	Podpora separácie odpadov	2015	obec	rozpočet obce	1 650
3.2.1	Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom	2016	obec	rozpočet obce	12 536
3.2.2	Podpora separácie odpadov	2016	obec	rozpočet obce	800
3.2.1	Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom	2017	obec	rozpočet obce	12 636

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Finančné zdroje potrebné pre realizáciu, naplnenia aktivít uvedených v PRO budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- vlastné zdroje (rozpočet obce - základný zdroj financovania aktivít);
- štátne dotácie z účelových fondov (Úrad vlády SR, Environmentálny fond, Program obnovy dediny, Obnovme si svoj dom, výnosy ministerstiev o poskytovaní dotácií v okruhu svojej pôsobnosti, a pod.);
- dotácie z výťažku lotérií (výnos Ministerstva financií SR o poskytovaní dotácií);
- financie z národných projektov (v sociálnej, vzdelávacej oblasti, v oblasti informatizácie, a pod.);
- štrukturálne fondy EÚ (operačné programy 2014 – 2020: Efektívna verejná správa, Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny operačný program, Kvalita životného prostredia, Ľudské zdroje, Výskum a inovácie, program rozvoja vidieka, ...);
- iné zdroje EÚ (Európa pre občanov, Horizont 2020, Kreatívna Európa, a pod.);
- nadácie, neinvestičné fondy (Nadácia Ekopolis, Vyšegrádsky fond, Nadácia Tatra banky, Nadácia SPP, Nadácia Volkswagen Slovakia, Nadácia VÚB, Stredoeurópska nadácia, Nadácia Orange, atď.);
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus, ...);
- bankové úvery;
- Svetová banka;
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb;
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry (verejno - súkromné partnerstvá).

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na aktuálnych spoločensko-ekonomických podmienkach.

**Tabuľka č. 28: Prehľad základných operačných programov v programovom období 2014 - 2020
pre verejný sektor (miestna samospráva) – vyznačené modrým pozadím**

OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)	OP Ľudské zdroje (OP LZ)	OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)	OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)	OP Výskum a inovácie (OP VaI)	OP Efektívna verejná správa (OP EVS)	Program rozvoja vidieka (PRV)
Prioritná os 1: Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 1: Vzdelávanie Prijímatelia: regionálna a miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.3)	Prioritná os 1: Bezpečná a ekologická doprava 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, dopravných systémov v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prijímatelia: miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.2)	Prioritná os 1: Podpora výskumu, vývoja a inovácií	Prioritná os 1: Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnosti verejnej správy	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Prioritná os 2: Cestná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Prioritná os 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (Investičná priorita 2.1 B)	Prioritná os 2: Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji		Opatrenie 9 LEADER
Prioritná os 3: Verejná osobná doprava	Prioritná os 3: Zamestnanosť	Prioritná os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	Prioritná os 3 : Podpora riadenia rizík a odolnosti proti katastrofám v súvislosti so zmenou klímy	Prioritná os 3: Posilnenie konkurencieschopn osti a rastu MSP		

Prioritná os 4: Infraštruktúra vodnej dopravy (TEN-T CORE)	Prioritná os 4: Sociálne začlenenie	Prioritná os 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP	Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo (Investičná priorita 4.3)	Prioritná os 4: Rozvoj konkurencieschopn ých MSP v Bratislavskom kraji		
Prioritná os 5: Železničná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 5: Integrácia MRK	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou				
Prioritná os 6: Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK					
Prioritná os 7: Informatizácia spoločnosti						
Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23393	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23534	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23539	Bližšie informácie k http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23421	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23537	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23533	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23538

E.1 Indikatívny finančný plán na realizáciu PRO na tri roky

Tabuľka č. 29: Indikatívny finančný plán na roky 2015 - 2017				
	Rok			
	2015	2016	2017	Spolu
1. prioritná oblasť: hospodárska	23 602	118 724	17 539	159 865
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	24 977	20 417	18 017	63 411
3. prioritná oblasť: environmentálna	25 562	42 508	15 791	83 861

Zdroj: vlastné spracovanie

E.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov)

Tabuľka č. 30: Viaczdrojové financovanie				
Prioritná oblasť	Celkové náklady (€)	Zdroje		
		Externé zdroje (€)	Zdroje obce (€)	Podiel obce v %
1. prioritná oblasť: hospodárska				
1.2 Základná infraštruktúra	159 865	87 386	72 479	45,3
1. prioritná oblasť: hospodárska spolu	159 865	87 386	72 479	45,3
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská				
2.1 Občianske a sociálne služby	3 750	0	3 750	100
2.2 Kultúra a šport	19 736	0	19 736	100
2.3 Školstvo a vzdelávanie	34 351	0	34 351	100
2.4 Spolupráca a informovanosť	5 574	0	5 574	100
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská spolu	63 411	0	63 411	100
3. prioritná oblasť: environmentálna				
3.1 Verejné priestranstvá	44 113	22 246	21 867	49,6
3.2 Životné prostredie	39 748	120	39 628	99,7
3. prioritná oblasť: environmentálna spolu	83 861	22 366	61 495	73,3
Celkom	307 137	109 752	197 385	64,3

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Program rozvoja obce Filákovské Kováče bol spracovaný na základe uznesenia obecného zastupiteľstva. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu v zmysle aktualizovaného zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

PRO je otvorený dokument, spracovaný na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je to živý dokument, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať v zmysle navrhnutého harmonogramu a v zmysle aktuálneho vývoja a situácie.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov bude závisieť nielen od vedenia obce, ale aj od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce a partnerov pri realizácii jednotlivých aktivít PRO.

Program rozvoja obce Filákovské Kováče na roky 2015 - 2023 bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva č. dňa 15.12.2015.

Prílohy Programu rozvoja obce Fiľakovské Kováče

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Príloha č. 2: Zoznam použitých skratiek

Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Fiľakovské Kováče na roky 2015 - 2023

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Komplexná stratégia rozvoja územia Novohrad – Nógrád geoparku (2015)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015-2023 (PHSR BBSK)

Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIÚS) (2015)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Fiľakovské Kováče pre obdobie 2007 – 2013

Program odpadového hospodárstva obce Fiľakovské Kováče do roku 2015

Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Štatistický úrad SR, Mestská a obecná štatistika za rok 2012

Štatistický úrad SR, databáza DATAcube 2014

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Lučenec
obecný úrad obce Fiľakovské Kováče

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť

Jozef Drenko: Fiľakovské Kováče 1246 - 1996

Obchodný register

Živnostenský register

Štatistický register organizácií

<https://www.vsetkyfirmy.sk>

Atlas rómskych komunít

Príloha č. 2: Zoznam skratiek použitých v PRO Filákovské Kováče

a. s.	akciová spoločnosť
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EÚ	Európska únia
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka)
MAS	miestna akčná skupina
MRK	marginalizovaná rómska komunita
m n.m.	metrov nad morom
NNG	Novohrad-Nógrád geopark
OcÚ	obecný úrad
PD	projektová dokumentácia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PJN	Partnerstvo Južného Novohradu
PRO	Program rozvoja obce
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPP	Slovenský plynárenský priemysel
SR	Slovenská republika
SWOT	analýza slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UNESCO	Organizácia Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru
ÚPN	územný plán
VTL	vysokotlakový
VÚB	Všeobecná úverová banka
TKO	tuhý komunálny odpad
Z.z.	zbierka zákonov

**Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu
rozvoja obce Filákovské Kováče na roky 2015 - 2023**

Spracovateľ:	Združenie právnických osôb Geopark Novohrad-Nógrád Podhradská 1985/14, 986 01 Fiľakovo tel.: 0917-646-551 e-mail: geopark.filakovo@gmail.com web: www.nogradgeopark.eu	
Spolupráca:	Ing. Ivona Cimermanová RNDr. Jozef Puntigán	
Dátum spracovania:	november 2015	